

VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI

LÊ NGỌC MINH

NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA
CÁC TỘI CỜ BẠC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NHÀ
BÈ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

HÀ NỘI - 2017

VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI

LÊ NGỌC MINH

NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA
CÁC TỘI CỜ BẠC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NHÀ
BÈ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Chuyên ngành: Tội phạm học và Phòng ngừa tội phạm

Mã số: 60.38.01.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

Người hướng dẫn khoa học: GS. TS. Võ Khánh Vinh

HÀ NỘI - 2017

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG VỀ NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA CÁC TỘI CỜ BẠC	8
1.1. Khái niệm và ý nghĩa của việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc.....	8
1.2. Phân loại nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc.....	13
1.3. Cơ chế tác động của các nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc.....	21
1.4. Mối quan hệ giữa nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc với tình hình tội cờ bạc, với nhân thân người phạm tội, phòng ngừa tội cờ bạc.....	23
Chương 2: THỰC TRẠNG NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA CÁC TỘI CỜ BẠC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NHÀ BÈ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	27
2.1. Thực trạng nhận thức về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh.....	27
2.2. Thực trạng phản ánh các nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc.....	37
2.3. Thực trạng làm sáng tỏ nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc của các chủ thể phòng, chống các tội cờ bạc.....	38
Chương 3: NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA CÁC TỘI CỜ BẠC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NHÀ BÈ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA ĐỐI VỚI PHÒNG NGỪA CÁC TỘI CỜ BẠC ...46	
3.1. Tăng cường nhận thức về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trong phòng ngừa các tội cờ bạc.....	46
3.2. Nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc và dự báo tình hình các tội cờ bạc.....	47
3.3. Giải pháp khắc phục nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc và phòng ngừa các tội cờ bạc.....	51
KẾT LUẬN	68
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	70

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BLHS	Bộ luật hình sự
CQĐT	Cơ quan điều tra
HSST	Hình sự sơ thẩm
TAND	Tòa án nhân dân
THTP	Tình hình tội phạm
TPHCM	Thành phố Hồ Chí Minh
TTHS	Tổ tụng hình sự
UBND	Ủy ban nhân dân
VKS	Viện kiểm sát
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Một trong những hiện tượng tiêu cực gây cản trở cho sự phát triển chung của địa bàn huyện Nhà Bè trong những năm gần đây, đó là tệ nạn cờ bạc. Bằng nhiều hình thức, bằng nhiều quy mô lớn, nhỏ, tệ nạn cờ bạc trên địa bàn Huyện ngày càng diễn biến phức tạp, không những ngoài xã hội mà còn có trong một số cơ quan, đơn vị, trường học và xuất hiện ngày càng nhiều tụ điểm cờ bạc có đông đối tượng trong và ngoài địa bàn tham gia, gây bức xúc trong nhân dân, khi bị phát hiện, bắt giữ thì chúng có hành vi chống trả quyết liệt.

Ông bà ta có câu: Cờ bạc là bác thằng bần, cửa nhà bán hết, tra chân vào cùm. Do đó, Tệ nạn đánh bạc thực sự trở thành nỗi lo lắng, nhức nhối của rất nhiều gia đình nói riêng và toàn xã hội nói chung, nó làm xói mòn nếp sống văn minh, làm tha hóa nhân cách của một bộ phận dân cư, thậm chí cả công chức nhà nước và học sinh, sinh viên và nó cũng là nguyên nhân gây nên các tệ nạn xã hội khác như trộm, cướp, gây mất trật tự, an toàn xã hội. Hậu quả của tệ nạn cờ bạc gây ra là rất nghiêm trọng, làm ảnh hưởng trực tiếp đến nền kinh tế, văn hóa, xã hội, công tác đảm bảo an ninh trật tự xã hội trên phạm vi huyện Nhà Bè nói riêng và địa bàn cả nước nói chung. So với các năm trước đây, tệ nạn cờ bạc thường diễn ra theo quy mô nhỏ với hình thức giản đơn, thì hiện nay hình thức đánh bạc và tổ chức đánh bạc đa dạng, tinh vi hơn, thể hiện qua nhiều hình thức như cá độ bóng đá, đá gà, xóc đĩa, các hình thức cá độ, đánh bạc qua mạng internet ngày càng trở nên phổ biến do sự phát triển vượt trội của công nghệ thông tin, do đó nó ảnh hưởng không nhỏ đến môi trường phát triển lành mạnh của cộng đồng xã hội.

Để góp phần thực hiện thiết thực, hiệu quả mục tiêu của Đảng và chính quyền huyện Nhà Bè, cũng như của thành phố Hồ Chí Minh đã đề ra trong kế hoạch đấu tranh, phòng chống tội phạm nói chung và tình hình các tội cờ bạc nói riêng, đề tài " Nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh " đã được chọn lựa để nghiên cứu.

2. Tình hình nghiên cứu

Với nhận thức rằng, để có thể thực hiện được đề tài đang nói ở đây, Luận văn không chỉ kế thừa những công trình đã công bố về các tội cờ bạc mà còn phải tiếp thu có chọn lọc những công trình lý luận về tội phạm học để triển khai nghiên cứu thực tế những vấn đề cơ bản của đề tài. Vì thế, tình hình nghiên cứu đề tài phải có hai nội dung đề cập.

Để có cơ sở lý luận cho việc thực hiện đề tài Luận văn, các công trình khoa học sau đây đã được nghiên cứu:

- “Tội phạm học, Luật Hình sự, Luật Tố tụng Hình sự Việt Nam” Nxb. Chính trị quốc gia, 1994;

- “Tội phạm học Việt nam-Một số vấn đề lý luận và thực tiễn” của Viện Nhà nước và Pháp luật, Nxb. CAND, năm 2000;

- Giáo trình “Tội phạm học” của GS.TS. Võ Khánh Vinh, Nxb. CAND, tái bản năm 2011, 2013;

- Giáo trình “Tội phạm học” của trường Đại học Luật Hà Nội, Nxb. Công an nhân dân, 2004, 2012;

- Giáo trình “Tội phạm học” của Học viện Cảnh sát nhân dân, Nxb. Công an nhân dân, 2002; 2013;

- “Một số vấn đề lý luận về tình hình tội phạm ở Việt Nam” của TS. Phạm Văn Tĩnh, Nxb. Công an nhân dân, 2007;

- Bộ Công an, HVCSND, Một số vấn đề tội phạm học Việt Nam, H.2013;

- Các bài viết về nguyên nhân và điều kiện của tội phạm, về nhân thân người phạm tội, về phòng ngừa tội phạm được đăng tải trên Tạp chí Nhà nước và Pháp luật, Tạp chí Cảnh sát nhân dân, Tạp chí Kiểm sát, Tạp chí Tòa án nhân dân, Công an nhân dân trong những năm gần đây.

Các công trình nêu trên là nền tảng cơ bản không thể thiếu giúp việc thực hiện đề tài Luận văn, vì trong các công trình nghiên cứu này đã chứa đựng lý luận tội phạm học về các vấn đề cơ bản mà đề tài Luận văn phải giải quyết và nó còn có

những chỉ dẫn cho việc xác định phương pháp luận nghiên cứu đề tài, từ tổng quan cho đến chi tiết.

Ở mức độ cụ thể và liên quan trực tiếp đến đề tài Luận văn, các công trình sau đây đã được tham khảo:

Luận văn Thạc sĩ Luật học của tác giả Đinh Hữu Đức *“Các tội phạm về cờ bạc theo quy định của Luật Hình Sự Việt Nam từ thực tiễn Quận 7 – Thành phố Hồ Chí Minh”* công bố năm 2012, đã đề cập một số vấn đề về lý luận về các tội phạm về cờ bạc đã được quy định trong Bộ Luật Hình Sự Việt Nam và việc áp dụng các điều luật và các văn bản hướng dẫn thi hành luật vào thực tiễn trên địa bàn quận 7 – Thành Phố Hồ Chí Minh.

Luận văn Thạc sĩ Luật học của tác giả Phạm Thanh Cường *“Tội phạm đánh bạc trên địa bàn Quận 11 – Thành phố Hồ Chí Minh. Tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa”* công bố năm 2012, đã đưa ra một số giải pháp phòng ngừa tội phạm đánh bạc trên địa bàn quận 11, TPHCM.

Luận văn Thạc sĩ Luật học của tác giả Đỗ Quốc Đạt *“Tội phạm đánh bạc trên địa bàn Quận 7 – Thành phố Hồ Chí Minh. Tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa”* công bố năm 2012, đã đề cập một số vấn đề thực tiễn công tác phòng ngừa và các giải pháp nâng cao hiệu quả phòng ngừa tội phạm đánh bạc trên địa bàn quận 7, TPHCM.

Luận văn Thạc sĩ Luật học của tác giả Nguyễn Văn Minh *“Tội phạm đánh bạc trên địa bàn tỉnh Tiền Giang – Thành phố Hồ Chí Minh. Tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa”* công bố năm 2012, đã đề cập đến những vấn đề thực tiễn trong phòng ngừa tội phạm đánh bạc và giải pháp nâng cao hiệu quả phòng ngừa loại tội phạm này trên địa bàn tỉnh Tiền Giang.

Luận văn Thạc sĩ Luật học của tác giả Ngô Anh Hồng *“Các tội phạm về cờ bạc trên địa bàn quận Thủ Đức – Thành phố Hồ Chí Minh. Tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa”* công bố năm 2013, đã đề cập một số vấn đề thực tiễn trong phòng ngừa các tội phạm về cờ bạc trên địa bàn quận Thủ Đức, TPHCM.

- Luận văn Thạc sĩ Luật học của tác giả Lê Mạnh Hùng “*Đấu tranh phòng, chống tội đánh bạc và tội tổ chức đánh bạc trên địa bàn quận Hà Đông, thành phố Hà Nội*”, bảo vệ năm 2013 tại Học viện KHXHCác công trình trên rất có giá trị để Luận văn có thể kế thừa thông tin, số liệu đối chứng, ý tưởng nghiên cứu mà vẫn không bị trùng lặp vì có sự khác nhau về các yếu tố như: cách tiếp cận vấn đề nghiên cứu; thời gian nghiên cứu; địa bàn nghiên cứu; chất liệu nghiên cứu.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu của luận văn đã được thể hiện rõ ngay trong tên của đề tài, tức là phòng ngừa các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, thành phố Hồ Chí Minh. Trên cơ sở nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Luận văn cần phải kiến giải được một hệ thống các biện pháp phòng ngừa loại tội phạm này.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Các nhiệm vụ nghiên cứu sau đây cần phải được thực hiện vì mục đích của đề tài luận văn:

Một là, nghiên cứu lý luận và pháp luật. Nhiệm vụ này bao gồm những hoạt động cụ thể như: Tìm, thu thập và nghiên cứu những tài liệu về tội phạm học, về pháp luật hình sự và những tài liệu khác liên quan đến đề tài luận văn làm cơ sở cho việc nhận thức thống nhất, rõ ràng phương pháp luận nghiên cứu và sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể cho phù hợp;

Hai là, nghiên cứu thực tế, bao gồm ba hoạt động sau:

- Tìm, thu thập, xử lý, phân tích, so sánh những số liệu thống kê thường xuyên của một số cơ quan tư pháp, đặc biệt là số liệu thống kê xét xử sơ thẩm hình sự từ năm 2011 đến năm 2015 của Tòa án nhân dân huyện Nhà Bè về các tội cờ bạc;

- Tìm, thu thập các bản án xét xử sơ thẩm hình sự về các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh trong khoảng thời gian từ năm 2011 đến năm 2015 và xử lý, phân tích so sánh theo các tiêu thức tội phạm học cần thiết;

- Tìm, thu thập và nghiên cứu các báo cáo tổng kết năm của cơ quan Công an, Kiểm sát và Tòa án huyện Nhà Bè và Thành phố Hồ Chí Minh;

Ba là, nghiên cứu sáng tạo, bao gồm các việc cụ thể sau:

- Làm rõ nguyên nhân và điều kiện các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè trong năm năm, từ năm 2011 đến năm 2015;

- Xác định các yếu tố thuộc về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh;

- Đánh giá kết quả các biện pháp phòng ngừa tội phạm nói chung và các tội cờ bạc nói riêng đã và đang được áp dụng trên địa bàn nghiên cứu;

Thiết lập hệ thống các biện pháp phòng ngừa các tội cờ bạc trong thời gian tới trên địa bàn huyện Nhà Bè.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài đã nêu thể hiện ở việc làm rõ mối quan hệ phụ thuộc giữa nguyên nhân và điều kiện các tội cờ bạc với các hiện tượng, quá trình kinh tế - xã hội khác, tức là làm rõ quy luật phạm tội ở các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Xét về mặt nội dung, đề tài của tác giả được nghiên cứu trong phạm vi tội phạm học thuộc chuyên ngành Tội phạm học và phòng ngừa tội phạm;

Về cấp xét xử, luận văn tập trung nghiên cứu cấp xét xử hình sự sơ thẩm;

Về tội danh, đề tài đề cập đến tội đánh bạc được quy định tại Điều 248 và tội tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc được quy định tại Điều 249 BLHS hiện hành;

Về thời gian, đề tài sử dụng chất liệu nghiên cứu trong vòng năm năm (05 năm); từ 2011 đến 2015, bao gồm số liệu thống kê thường xuyên về các tội cờ bạc. Ngoài ra, thuộc vào chất liệu nghiên cứu còn phải kể đến các bản án hình sự sơ thẩm về các tội cờ bạc;

Về không gian, đề tài luận văn được thực hiện trên phạm vi huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận nghiên cứu

Chủ nghĩa Mác Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh cũng như hệ thống các quan điểm của Đảng cộng sản Việt nam và của Nhà nước ta đã cung cấp những quan điểm, tư tưởng xuất phát điểm để nhận thức và giải quyết vấn đề tội phạm trong xã hội bằng nhiều phương thức khác nhau, trong đó có phương thức phòng ngừa, tức là để phát triển chuyên ngành tội phạm học. Đề tài mà tác giả thực hiện thuộc phạm vi nghiên cứu của tội phạm học, do vậy nó không thể nằm ngoài phương pháp luận trên. Và nó được thể hiện cụ thể ở cách nhìn nhận về những vấn đề cơ bản của đề tài về nguyên nhân và điều kiện của hiện tượng tiêu cực này và vấn đề phòng ngừa các tội cờ bạc. Ngoài ra, nó còn thể hiện ở cách thức hay trình tự tiến hành nghiên cứu các vấn đề cơ bản đã nêu.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn sử dụng phép biện chứng của triết học Mác-xít vừa với tính cách là phương pháp luận, vừa với tính cách của một phương pháp nghiên cứu. Ngoài ra, Luận văn còn áp dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể như: phương pháp phân tích và tổng hợp; phương pháp quy nạp và diễn dịch; mô tả; so sánh; lịch sử; thống kê; hệ thống; nghiên cứu hồ sơ và các phương pháp chuyên biệt khác của tội phạm học.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận văn

6.1. Ý nghĩa lý luận

Luận văn là công trình khoa học nghiên cứu các tội cờ bạc dưới góc độ tội phạm học trên địa bàn một Huyện, nơi chưa có công trình nào đề cập cho đến nay. Kết quả nghiên cứu của Luận văn có thể được sử dụng làm tài liệu học tập và nghiên cứu khoa học.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

Kết quả nghiên cứu của luận văn có giá trị như một tài liệu hướng dẫn thực tế cho hoạt động phòng ngừa tội phạm nói chung và phòng ngừa các tội cờ bạc nói riêng trên địa bàn một quận nói riêng.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, danh mục tài liệu tham khảo, luận văn có kết cấu ba chương. Cụ thể như sau:

Chương 1: Những vấn đề lý luận chung về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Chương 2: Thực trạng nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh

Chương 3: Nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh và những vấn đề đặt ra đối với phòng ngừa các tội cờ bạc

Chương 1

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG VỀ NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA CÁC TỘI CỜ BẠC

1.1. Khái niệm và ý nghĩa của việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

1.1.1. Khái quát về các tội cờ bạc

Trước tiên, cần có sự nhận diện cơ bản về các dấu hiệu pháp lý hình sự của các tội về cờ bạc, bao gồm các tội: tội đánh bạc (Điều 148) và tội tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc (Điều 149) BLHS.

Khách thể của các tội cờ bạc

“Khách thể của tội phạm là tổng thể những quan hệ xã hội được luật hình sự bảo vệ khỏi sự xâm hại của tội phạm”.

Các tội cờ bạc được quy định tại Chương XIX Bộ luật hình sự (BLHS) sửa đổi, bổ sung năm 2009. Điều đó có nghĩa là, Nhà nước ta ghi nhận các tội cờ bạc thuộc nhóm tội *“Xâm phạm an toàn công cộng, trật tự công cộng”*. Như vậy, khách thể của các tội cờ bạc chính là trật tự an toàn công cộng của cộng đồng, trật tự nếp sống văn minh của xã hội. Đối tượng tác động của các tội cờ bạc là tiền (tiền Việt Nam hay tiền nước ngoài) hay hiện vật có giá trị lớn (đối tượng vật chất: nhà cửa, đất đai, vàng...).

Mặt khách quan của các tội cờ bạc

“Mặt khách quan của tội phạm là mặt bên ngoài của tội phạm, bao gồm những biểu hiện của tội phạm diễn ra và tồn tại bên ngoài thế giới khách quan”.

• Tội Đánh bạc:

Luật hình sự sửa đổi, bổ sung năm 2009 quy định về tội đánh bạc như sau: *“Người nào đánh bạc **trái phép** dưới bất kỳ hình thức nào được thua bằng tiền hay hiện vật có giá trị từ hai triệu đồng đến dưới năm mươi triệu đồng hoặc dưới hai triệu đồng nhưng đã bị kết án về tội này hoặc tội quy định tại Điều 249 của Bộ luật này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm, thì bị phạt tiền từ năm triệu đồng đến năm mươi triệu đồng, cải tạo không giam giữ đến ba năm hoặc phạt tù từ ba tháng*

đến ba năm”. Những hành vi đó bao gồm: hành vi mua các số lô, số đề; đánh bạc trái phép bằng một trong các hình thức như xóc đĩa, tá lả, tổ tôm, tú lơ khơ, tam cúc, ba cây, tứ sắc, đỏ đen, cờ thế hoặc các hình thức khác mà được, thua bằng tiền, hiện vật; đánh bạc bằng máy, trò chơi điện tử trái phép; cá cược bằng tiền hoặc dưới các hình thức khác trong hoạt động thi đấu thể thao, vui chơi giải trí, các hoạt động khác để đánh bạc ăn tiền [Điều 26 Nghị định 167/2013/NĐ-CP của Chính phủ ngày 12/11/2013 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh, trật tự, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng cháy và chữa cháy; phòng, chống bạo lực gia đình].

- Tội Tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc:

Tội phạm này nhà làm luật quy định hai hành vi khác nhau nhưng lại có liên quan với nhau, đó là hành vi tổ chức đánh bạc và hành vi gá bạc.

“*Tổ chức đánh bạc*” là hành vi chủ mưu, cầm đầu, rủ rê, lôi kéo, tụ tập, tập hợp, chỉ huy, cưỡng bức, đe dọa người khác tham gia trò chơi có được thua bằng tiền hoặc tài sản dưới bất kỳ hình thức nào. Khi xác định hành vi tổ chức đánh bạc cần phân biệt với trường hợp “*Phạm tội có tổ chức*” là một hình thức đồng phạm quy định tại Điều 20 Bộ luật hình sự và là yếu tố định khung hình phạt quy định tại một số điều luật. Người tổ chức đánh bạc bố trí địa điểm đánh bạc, người tổ chức cũng có thể là người tham gia cùng đánh bạc, đây cũng là yếu tố để phân biệt với hành vi “*Gá bạc*”.

“*Gá bạc*” là hành vi chứa chấp, dùng địa điểm (nhà ở, cửa hàng, khách sạn, phòng trọ, tàu, xe, thuyền, bè...) đang do mình quản lý sử dụng để cho người khác đánh bạc thu tiền (tiền hồ), cầm đồ cho những người đánh bạc. Hành vi gá bạc có nơi còn gọi là chứa gá bạc hoặc chứa bạc.

**Hậu quả* trong mặt khách quan của tội Tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc cũng tương tự như đối với tội đánh bạc, nhà làm luật không quy định hậu quả do hành vi tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc gây ra là yếu tố định tội hoặc định khung hình phạt,

nếu hậu quả do hành vi tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc gây ra cấu thành tội phạm độc lập thì người phạm tội còn bị truy cứu về các tội phạm tương ứng.

**Các dấu hiệu khách quan khác*

Hành vi tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc chỉ bị coi là tội phạm khi việc tổ chức hoặc gá bạc đó được xác định là với quy mô lớn. Nếu hành vi tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc chưa được xác định là với quy mô lớn và người phạm tội chưa bị xử phạt hành chính về hành vi đánh bạc và hành vi tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc hoặc chưa bị kết án về một trong các tội này, hoặc đã bị kết án về các tội phạm này nhưng đã được xóa án tích thì chưa bị coi là phạm tội tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc.

Chủ thể của các tội cờ bạc

“Chủ thể của tội phạm là người có năng lực trách nhiệm hình sự, đạt độ tuổi luật định và đã thực hiện hành vi phạm tội cụ thể”.

Chủ thể của nhóm tội phạm này không phải chủ thể đặc biệt. Theo quy định tại Điều 8, Điều 12, Điều 13 Bộ luật hình sự hiện hành, chủ thể của tội phạm là bất cứ người nào có đủ điều kiện về độ tuổi, có năng lực trách nhiệm hình sự.

Mặt chủ quan của các tội cờ bạc

Mặt chủ quan của tội phạm là yếu tố bên trong của tội phạm, nó có mối liên hệ với mặt bên ngoài, tức là mặt khách quan của nó. Mặt chủ quan của tội phạm bao gồm: lỗi, động cơ và mục đích phạm tội. Tuy nhiên, mặt chủ quan của các tội cờ bạc chỉ cần dấu hiệu duy nhất là lỗi, nhằm sát phạt nhau được, thua bằng tiền hoặc những lợi ích vật chất có giá trị.

Động cơ là động lực thúc đẩy người phạm tội thực hiện hành vi phạm tội. Trong các tội cờ bạc, điều thúc đẩy các cá nhân phạm tội thường là lợi ích vật chất. Động cơ này không có ý nghĩa quyết định đến tính chất nguy hiểm của tội phạm, do đó không được quy định là dấu hiệu bắt buộc của cấu thành của tội phạm cơ bản. Tuy nhiên, nó vẫn có thể làm thay đổi mức độ nguy hiểm cho xã hội của hành vi này và mang ý nghĩa trong quyết định hình phạt.

Mục đích là kết quả trong ý thức chủ quan mà chủ thể mong muốn đạt được khi thực hiện hành vi phạm tội. Mục đích của tội cờ bạc bao giờ cũng là những lợi

ích vật chất của người tham gia mong muốn đạt được. Mục đích thuộc về mặt chủ quan còn hậu quả thuộc về mặt khách quan tuy rằng nó chính là kết quả của việc thực hiện hóa mục đích phạm tội ra bên ngoài thông qua hành vi đánh bạc, tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc.

Từ những nhận dạng nêu trên, ta có thể khái niệm được nguyên nhân, điều kiện của các tội đánh bạc như sau:

1.1.2. Khái niệm nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Nguyên nhân là một phạm trù chỉ sự tác động qua lại giữa các mặt trong một sự vật, một hiện tượng hoặc giữa các sự vật, hiện tượng với nhau gây ra sự biến đổi nhất định gọi là kết quả. Và để nguyên nhân sinh ra một kết quả nhất định thì quá trình tác động qua lại này phải diễn ra trong một điều kiện nhất định. Vậy khi tác động qua lại này diễn ra trong một điều kiện nhất định thì ta gọi đó là “điều kiện”. Nguyên nhân và điều kiện của các tội đánh bạc là hệ thống các hiện tượng xã hội tiêu cực trong xã hội quyết định ra sự ra đời của các tội đánh bạc. Trong đó, nguyên nhân là cái sinh ra hậu quả; điều kiện là cái tự nó không thể sinh ra hậu quả, mà tạo điều kiện, đảm bảo cho hậu quả xảy ra. Điều kiện của các tội đánh bạc hỗ trợ, thúc đẩy sự tác động lẫn nhau sinh ra kết quả. Điều kiện của các tội đánh bạc là những sự kiện, hiện tượng, tình huống, hoàn cảnh nhất định.

Việc tìm ra hệ thống các nguyên nhân và điều kiện làm phát sinh các tội đánh bạc là cơ sở cho việc tìm ra các giải pháp trong phòng ngừa các tội đánh bạc. Bởi không phải lúc nào cũng xác định được nguyên nhân, điều kiện của các tội đánh bạc; mọi sự xác định đều có tính tương đối mà phòng ngừa các tội đánh bạc đòi hỏi phải loại trừ cả những yếu tố thuộc về nguyên nhân và cả những yếu tố thuộc về điều kiện phát sinh các tội đánh bạc.

Nguyên nhân của tội phạm cụ thể là sự tác động qua lại giữa các yếu tố tiêu cực thuộc môi trường sống và các yếu tố tâm sinh lý tiêu cực thuộc cá nhân con người trong những hoàn cảnh, tình huống nhất định thúc đẩy con người thực hiện hành vi nguy hiểm cho xã hội bị luật hình sự quy định là tội phạm.

Tóm lại: Nguyên nhân của các tội đánh bạc là tổng hợp những ảnh hưởng quá trình xã hội trực tiếp làm nảy sinh và tồn tại các tội đánh bạc như kết quả mang tính quy luật. Còn điều kiện của các tội đánh bạc là những ảnh hưởng quá trình xã hội tuy không làm nảy sinh mà tạo điều kiện kích thích hoặc để các nguyên nhân các tội đánh bạc được vận động một cách nhanh chóng thuận lợi. Điều kiện của các tội đánh bạc là hoàn cảnh thuận lợi cho sự tồn tại của các tội đánh bạc. Nguyên nhân và điều kiện của các tội đánh bạc xét cho cùng là những cơ sở cần thiết cho sự phát sinh, tồn tại, phát triển của các tội đánh bạc tại một quốc gia, một khu vực của quốc gia trong những thời điểm nhất định. Bằng việc làm sáng tỏ nguyên nhân và điều kiện phạm tội, có thể đưa ra các biện pháp phòng ngừa thích hợp, góp phần làm giảm tình trạng phạm tội trong xã hội. Tội nạn cờ bạc tồn tại và biểu hiện dưới nhiều hình thức, đối tượng tham gia đánh bạc rất đa dạng và phức tạp, thay đổi biến động theo địa bàn và thời gian không theo một quy luật nhất định. Nghiên cứu về đánh bạc cần phải xác định được các nguyên nhân, điều kiện phát sinh các đánh bạc là nhóm các nguyên nhân về kinh tế - xã hội, tâm lý - xã hội, về văn hóa giáo dục, về quản lý Nhà nước, về hạn chế liên quan đến cơ quan bảo vệ pháp luật, về quy định pháp luật và về nhân thân người phạm tội.

1.1.3. Ý nghĩa của việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện là cơ sở để xây dựng các biện pháp phòng ngừa tội phạm một cách khoa học và hiệu quả, và cơ sở cho việc hoạch định các chính sách phát triển kinh tế xã hội một cách phù hợp giảm thiểu các mâu thuẫn xã hội là nguyên nhân làm phát sinh tình hình tội phạm.

Kết quả nghiên cứu và những đề xuất được nêu trong luận văn có ý nghĩa lý luận và thực tiễn trong việc nâng cao hiệu quả đấu tranh phòng ngừa các tội cờ bạc và áp dụng các quy định của pháp luật hình sự Việt Nam trong thực tiễn xét xử trên địa bàn huyện Nhà Bè nói riêng và cả nước nói chung.

Những giải pháp đề cập trong đề tài luận văn giúp các cơ quan có thẩm quyền xem xét, nghiên cứu áp dụng, góp phần nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh và phòng ngừa các tội cờ bạc.

Luận văn có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo cho cán bộ làm công tác nghiên cứu, giảng dạy về khoa học pháp lý nói chung, khoa học luật hình sự, tội phạm học nói riêng và các cán bộ thực tiễn đang công tác tại các cơ quan bảo vệ pháp luật...

Ngoài ra, từ việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội đánh bạc nó có ý nghĩa quan trọng dưới các góc độ chính sau đây:

Một là, dưới góc độ chính trị - pháp lý: Góp phần cụ thể hóa chính sách hình sự của Nhà nước ta đối với việc bảo vệ an ninh, trật tự, an toàn xã hội; bảo đảm sự hoạt động bình thường và ổn định của xã hội. Bên cạnh đó còn thúc đẩy xây dựng xã hội công bằng, dân chủ và văn minh.

Việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện các tội đánh bạc là cơ sở để phòng ngừa, ngăn chặn, đấu tranh kiên quyết, xử lý nghiêm minh, triệt để, đúng pháp luật các hành vi xâm phạm tới trật tự, an toàn công cộng ở các mức độ khác nhau và bảo đảm tính thống nhất của pháp chế xã hội chủ nghĩa, tính thượng tôn pháp luật của Nhà nước pháp quyền.

Hai là, dưới góc độ lý luận - thực tiễn: Việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện các tội đánh bạc góp phần bổ sung làm hoàn thiện chính sách pháp luật hình sự của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Đồng thời là cơ sở để các cơ quan bảo vệ pháp luật áp dụng để xử lý nghiêm minh các hành vi vi phạm trật tự, an toàn công cộng, đảm bảo việc điều tra, truy tố, xét xử đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

1.2. Phân loại nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Nguyên nhân và điều kiện của của tội cờ bạc là những hiện tượng có khả năng làm phát sinh tồn tại tình hình của các tội cờ bạc trong xã hội dựng được các biện pháp phòng ngừa hiệu quả. Do đó tác giả nhận thấy phạm vi và mức độ tác động trên diện rộng, hẹp hay hẹp nhất, là tác động đến từng cá nhân người phạm tội.

Luôn là những tình huống và sự kiện mang tính đơn nhất và chỉ làm phát sinh 1 hành vi phạm tội hay phản ánh những mâu thuẫn về lợi ích chính trị của các tầng lớp giai cấp khác. Thể hiện sự xung đột của các học thuyết, hệ tư tưởng, chủ nghĩa, những mâu thuẫn bất hợp lý trong đời sống xã hội, thể hiện sự xung đột và mâu thuẫn của các loại trào lưu, giá trị văn hóa, phong tục tập quán, thói quen sở thích và thị hiếu của 1 bộ phận dân cư không phù hợp với chuẩn mực xã hội hiện đại hoặc phát sinh chủ yếu từ những sai sót yếu kém mâu thuẫn trong các hoạt động quản lý và công tác phòng chống tội phạm. Bên cạnh đó, chủ thể hoạt động phòng chống tội phạm, từ nội tại của các quốc gia nơi có tình hình tội phạm tồn tại hay nhân tố tác động từ những xu thế quá trình mang tính khu vực và quốc tế. Qua các phân tích nên trên nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc được phân thành các dạng như sau:

1.2.1. Các nguyên nhân và điều kiện thuộc môi trường sống

Chấp nhận có dung sai, có hạn chế nhất định, nhưng có tính khả thi và bao quát, môi trường sống ở đây được chia thành ba tiểu hệ thống để nghiên cứu. Đó là môi trường gia đình, môi trường nhà trường và môi trường xã hội với Nhà nước là chủ thể quản lý. Trong các môi trường đó, chức năng của các thiết chế gia đình, nhà trường và Nhà nước giữ vai trò là cơ sở để xem xét các yếu tố tiêu cực, những cái sai lệch với chức năng của các thiết chế đó và gây khiếm khuyết trong nhận thức, cũng như trong ý thức cá nhân con người mà trong sự tương tác lẫn nhau trong những tình huống, hoàn cảnh nhất định đã làm phát sinh tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, TP. Hồ Chí Minh. Như vậy, câu hỏi lớn được đặt ra ở đây là: Gia đình, Nhà trường và Xã hội với Nhà nước là chủ thể quản lý ở huyện Nhà Bè, TP. Hồ Chí Minh đã có những khiếm khuyết gì trong việc thực hiện chức năng của mình mà trong 5 năm qua đã có tới 47 vụ với 222 bị cáo phạm các tội cờ bạc? Nhìn nhận dưới góc độ của cơ chế hành vi phạm tội với tính cách là một quá trình gồm 2 giai đoạn như đã trình bày, thì điều khẳng định có tính khái quát được rút ra ở đây là, tất cả 222 bị cáo phạm các tội cờ bạc đều có những sai lầm ở giai đoạn tương tác nhập tâm, giai đoạn tạo thành nhân cách của từng cá nhân. Vậy gia

đình, nhà trường, xã hội với Nhà nước là chủ thể quản lý có trách nhiệm gì đối với sự lệch lạc nhân cách của 222 bị cáo này?

1.2.2. Nguyên nhân và điều kiện thuộc môi trường gia đình

Thứ nhất, gia đình là một trong những hình thức tổ chức cơ bản trong đời sống cộng đồng của con người, một thiết chế văn hoá xã hội đặc thù được hình thành, tồn tại và phát triển trên cơ sở của những quan hệ hôn nhân, quan hệ huyết thống, quan hệ nuôi dưỡng và giáo dục giữa các thành viên.

Thứ hai, giáo dục gia đình đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách con người, việc giáo dục con cái trong các gia đình chưa được chú trọng, hầu hết các phụ huynh đều phó mặc việc giáo dục con cái cho nhà trường, và nhiều gia đình còn thờ ơ với việc con cái tham gia cờ bạc. Vì vậy, cần phải chú ý đến mối quan hệ giữa gia đình và nhà trường, từ đó đào tạo hình thành những nhân cách cá nhân cụ thể.

Cơ cấu nghề nghiệp phạm tội đánh bạc nhận thấy: đối tượng làm nghề kinh doanh (Chiếm 23%), lao động tự do (Chiếm 15,9%), công nhân (Chiếm 14,35%), bán vé số (Chiếm 13,33%), nội trợ (Chiếm 10%), lao động khác (Chiếm 8,9%), không nghề nghiệp (Chiếm 8,9%). Trong khi đó số lượng nghề nghiệp phạm tội đánh bạc rất ít như: Sinh viên (Chiếm 2,56%), Hưu trí (Chiếm 0,51%), Cán bộ (Chiếm 2,56%).

1.2.3. Nguyên nhân và điều kiện thuộc môi trường nhà trường

Qua nghiên cứu thì trình độ Trung học cơ sở là 53/222 chiếm 23,87% và trình độ tiểu học 104/222 chiếm 46,84%. Điều đó cho thấy trình độ học vấn càng cao thì tỷ lệ phạm tội đánh bạc càng thấp đi.

Thứ nhất, lịch sử đã chứng minh vai trò to lớn của nhà trường trong việc giáo dục trên mọi mặt của đời sống xã hội, nhất là trong việc hình thành nhân cách, giáo dục luôn giữ vai trò chủ đạo. Giáo dục ở đây có nghĩa rộng, bao gồm cả việc dạy học, cùng với sự tác động hệ thống sư phạm khác.

Thứ hai, công tác giáo dục đạo đức và pháp luật trong nhà trường chưa có hiệu quả, mà nguyên nhân do nhận thức về yêu cầu giáo dục còn hạn chế, thiếu tập

trung, không thường xuyên, thậm chí còn xem nhẹ; các thiết chế xã hội đảm nhận nhiệm vụ giáo dục và tác động đến hành vi của con người còn yếu kém ở nhiều cơ quan, đơn vị, địa phương.

Thứ ba, công tác tuyên truyền giáo dục pháp luật thông qua việc giải quyết các vụ án liên quan đến các tội cờ bạc còn chưa được coi trọng đúng mức. Trong các vụ án đã nguyên cứu về các tội cờ bạc tại địa bàn huyện Nhà Bè, chưa có vụ nào được mang ra xét xử lưu động. Đây cũng là một trong những nguyên nhân của tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè gia tăng trong thời gian qua.

1.2.4. Những nguyên nhân và điều kiện về kinh tế - xã hội

Nước ta nói chung và huyện Nhà Bè nói riêng đã có những bước phát triển nhảy vọt về kinh tế, xã hội trong những năm qua. Nhưng cũng như các địa bàn khác, sự phát triển nhanh bao giờ cũng mang theo nhiều thách thức, nhiều đổi thay trong đời sống người dân. Cả nước đang từng bước hội nhập với kinh tế thế giới và trong khu vực. Ngoài những mặt tích cực mà việc hội nhập kinh tế mang lại, còn nhiều mặt tiêu cực khác cũng theo con đường hội nhập tiến vào Việt Nam. Nền kinh tế thị trường đã đem lại những thành quả vô cùng to lớn cho đất nước sau hơn hai mươi lăm năm đổi mới. Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm đã đề cập, mặt trái của nền kinh tế thị trường được ví như mảnh đất màu mỡ cho tệ nạn xã hội phát triển cả về phạm vi và số lượng. Có thể nói: Nhiều tệ nạn xã hội là hậu quả trực tiếp do mặt trái của nền kinh tế thị trường đem lại. Riêng tệ nạn đánh bạc đã xuất hiện từ lâu nay lại càng có điều kiện phát triển cả về cơ cấu và phạm vi. Mặt tiêu cực liên quan đến tội phạm về đánh bạc có thể là các hình thức cá cược bóng đá phát triển phong phú và đa dạng trong thời gian qua hoặc các hình thức đánh bạc qua mạng internet với nước ngoài. Mặt trái của nền kinh tế thị trường tác động tiêu cực tới mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, làm cho tình hình tội phạm nói chung và các tội phạm về đánh bạc nói riêng phát triển và diễn biến phức tạp, có thể kể đến một số hiện tượng như:

Một là, sự phân hóa giàu nghèo ngày càng rộng, có những người thì rất giàu, ngược lại có những người rất nghèo. Một số người giàu khi có tiền thì ăn chơi tiêu

xài hoang phí, tham gia các trò cá độ đỏ đen để thể hiện đẳng cấp của mình như cá độ bóng đá, cá độ đua ngựa, hoặc mang tiền ra nước ngoài đánh bạc. Ngược lại, những người nghèo thì muốn giàu nhanh nên cũng tham gia vào việc đánh bạc để nhanh chóng làm giàu như mua số đề, làm cho tình hình tội phạm đánh bạc càng thêm phức tạp. Nói đến huyện Nhà Bè, người ta vẫn nhắc đến khu công nghiệp Hiệp Phước đang trên đà phát triển nhanh trở thành một trong những trung tâm đô thị phát triển ở phía Nam TP.HCM. Tuy nhiên, nếu so thị trấn Nhà Bè với các xã khác còn lại của Nhà Bè thì sự chênh lệch về mức sống là quá lớn. Chính sự phân hóa giàu nghèo, chênh lệch về mức sống giữa các xã sẽ làm cho tình hình tội phạm nói chung và các tội phạm về đánh bạc nói riêng phát triển, diễn biến phức tạp.

Hai là, số lượng dân nhập cư lớn do nhu cầu người lao động của khu công nghiệp Hiệp Phước. Tổng lao động làm việc tại các đơn vị sản xuất công nghiệp – tiêu thụ công nghiệp trên địa bàn do Huyện quản lý đến năm 2015 là 111.413 lao động tăng gần 3 lần so với năm 2010. Hầu hết các thành phần kinh tế đều tăng, thu hút nhiều lao động hơn so với năm 2010; trong đó thành phần doanh nghiệp tư nhân, công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn, hộ kinh doanh cá thể, hợp tác xã đều tăng thu hút lao động, riêng thành phần doanh nghiệp Nhà nước giảm thu hút lao động do thu hẹp hoạt động. Với mức độ tăng sử dụng khác nhau giữa các thành phần kinh tế như trên làm cho cơ cấu lao động công nghiệp theo các thành phần kinh tế năm 2015 thay đổi nhiều so với năm 2010. Sự thay đổi này diễn ra theo hướng các công ty trách nhiệm hữu hạn sử dụng lao động tăng lên và chiếm tỷ trọng lớn (chiếm 75,71%), các thành phần còn lại có tỷ trọng giảm, đặc biệt giảm nhiều nhất là thành phần doanh nghiệp Nhà nước với số lao động sử dụng từ 12,51% đến nay chỉ còn 4,71%. Huyện Nhà Bè thu hút lao động lớn, mang lại nhiều cơ hội việc làm và thu nhập cho người lao động. Tuy nhiên, chính lượng dân nhập cư lớn cũng tạo nên một sức ép rất lớn đối với việc quản lý của chính quyền huyện Nhà Bè nói chung và việc phòng ngừa tội phạm nói riêng.

Ba là, do ảnh hưởng của suy thoái kinh tế số lượng người thất nghiệp tăng cũng là một trong những nguyên nhân, điều kiện tác động đến tình hình tội phạm

đánh bạc. Trong những năm gần đây, do ảnh hưởng của suy thoái kinh tế toàn cầu và nguyên nhân nội tại của nền kinh tế Việt Nam nên nhiều doanh nghiệp lâm vào tình trạng phải giải thể hoặc phá sản và công nhân, nhân viên chịu cảnh bị mất việc làm. Điều này dẫn đến hậu quả là với mong muốn có tiền sinh sống, những người mất việc làm có thể làm bất cứ việc gì để tồn tại, kể cả phạm tội để đáp ứng nhu cầu sống của mình. Do vậy, họ dễ dàng sa đà vào cách kiếm tiền nhanh chóng, dễ dàng và đây là con đường dẫn họ đến với cờ bạc. Trong lúc kinh tế khó khăn thì việc tìm kiếm lợi ích thông qua các việc làm không mất nhiều sức lao động như đánh bạc là nguyên nhân dẫn đến các tội phạm về đánh bạc hoặc cũng vì nguyên nhân mất việc làm và khó khăn trong việc tìm việc làm mới, trong lúc rảnh rỗi những người mất việc dễ tụ tập nhau lại để đánh bạc, ban đầu có thể là đánh bạc giải trí, giết thời gian nhưng sau đó là sát phạt lẫn nhau.

Bốn là, sự khác biệt giữa mức sống thành thị và nông thôn trong cùng một quận là nguyên nhân dẫn đến tình trạng khó quản lý, làm gia tăng tình hình tội phạm. Huyện Nhà Bè vẫn còn những khu vực sản xuất nông nghiệp bên cạnh các khu công nghiệp, khu đô thị cảng hiện đại. Từ khi mới chia tách huyện Nhà Bè, tốc độ đô thị hóa nhanh đã ảnh hưởng đến tình hình sản xuất nông nghiệp, diện tích đất nông nghiệp ngày càng bị thu hẹp đến tháng 1 năm 2015 còn khoảng 3,19% tổng diện tích toàn Huyện. Việc đầu tư không hiệu quả khi chỉ trông độc canh cây lúa, chăn nuôi các giống gia cầm, gia súc truyền thống với năng suất thấp không mang lại hiệu quả kinh tế cao. Đồng thời, sản xuất nông nghiệp không còn phù hợp với một quận đô thị, đời sống của những người dân. Hiện nay ở xã Hiệp Phước, xã Phước Lộc vẫn còn một số hộ dân canh tác nông nghiệp với mức sống thu nhập trung bình thấp. Khó khăn về kinh tế và mức sống trung bình thấp cũng là nguyên nhân kéo theo các tệ nạn xã hội, tạo ra tình trạng mất an ninh, trật tự. Tính đa dạng về dân cư trong cùng một quận cũng gây khó khăn cho việc quản lý tình hình an ninh trật tự, ảnh hưởng tới việc phát hiện, xử lý các hành vi đánh bạc.

Năm là, đạo đức xã hội bị suy thoái do nền kinh tế thị trường đã trực tiếp tác động đến bộ phận các tầng lớp trong xã hội cả về vật chất lẫn tinh thần, làm tư

tưởng thực dụng nảy sinh và phát triển, làm chuẩn mực giá trị xã hội có sự thay đổi. Bản thân nền kinh tế nhiều thành phần và cơ chế thị trường có những yếu tố tạo nên môi trường thuận lợi cho việc phát triển nền kinh tế đất nước, nhưng chính nó cũng làm nảy sinh và phát triển những tiêu cực trong xã hội, thúc đẩy chủ nghĩa cá nhân phát triển, khiến cho một số người chỉ quan tâm tới lợi nhuận, lợi ích kinh tế là trên hết, họ có thể làm bất cứ điều gì để duy trì sự tồn tại và để làm giàu, bất chấp cả việc thực hiện hành vi phạm tội.

Tóm lại: Có thể nói nhiều tệ nạn xã hội là hậu quả trực tiếp do mặt trái của nền kinh tế thị trường đem lại. Riêng tệ nạn đánh bạc đã xuất hiện từ lâu nay lại càng có điều kiện phát triển cả về cơ cấu lẫn phạm vi. Mặt trái của nền kinh tế thị trường tác động tiêu cực tới mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, làm cho THTP nói chung và các tội phạm về đánh bạc nói riêng phát triển và diễn biến phức tạp. Dân số huyện Nhà Bè khá đông, gồm có dân số bản địa và di dân cơ học với đủ thành phần dân cư từ khắp cả nước. Sự đa dạng về dân cư góp phần vào sự phát triển kinh tế quận nhưng cũng kéo theo các tệ nạn xã hội phát triển, tạo ra tình trạng mất an ninh, trật tự. Trong đó tình hình vi phạm pháp luật và tội phạm về đánh bạc cũng phát triển và diễn biến phức tạp với phương thức thủ đoạn tinh vi và xảo quyệt hơn. Tính đa dạng về dân cư cũng gây khó khăn cho việc quản lý tình hình an ninh trật tự, ảnh hưởng tới việc phát hiện, xử lý các hành vi đánh bạc.

1.2.5. Nguyên nhân và điều kiện thuộc môi trường xã hội với nhà nước là chủ thể quản lý

Nhà nước quản lý mọi mặt của đời sống xã hội và Nhà nước cũng là một chủ thể trong mối quan hệ pháp luật hình sự. Vì thế, Nhà nước phải chịu trách nhiệm đối với vấn đề tội phạm trong xã hội, song điều đó không có nghĩa rằng, sự xuất hiện tội phạm trong xã hội nói chung và các tội cờ bạc nói riêng, đều là do Nhà nước. Và để bảo đảm tính toàn diện, tránh bỏ sót trong việc xác định hệ thống những yếu tố làm phát sinh tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, hệ thống những yếu tố này cần được phân thành những yếu tố khách quan và những yếu tố chủ quan trên

cơ sở lấy Nhà nước làm trung tâm để phân biệt. Trước hết, là những cơ quan, ban ngành cụ thể của huyện Nhà Bè, TP Hồ Chí Minh.

a) Nguyên nhân và điều kiện khách quan

Thứ nhất, nạn cờ bạc đánh vào lòng tham của con người; ví dụ chơi số đề chỉ việc bỏ ra 10 ngàn đồng nếu trúng đề sẽ được 700 ngàn đồng, người ta sẽ nhẩm tính nếu bỏ ra 10 triệu đồng sẽ được 700 triệu đồng. Không buôn bán gì có thể lãi bằng, mà thời gian thì rất nhanh; chỉ đến 6 giờ chiều quay xổ số xong là biết chứ không phải đợi lâu như nuôi một lứa lợn hay trồng một vụ rau hoặc đóng một cái tủ gỗ.

Thứ hai, do tác động tiêu cực của nền kinh tế thị trường dẫn tới một bộ phận dân cư thiếu việc làm, thất nghiệp, không có thu nhập, thất học hoặc do hoàn cảnh gia đình quá khó khăn, trong khi đó nhu cầu về đời sống vật chất và tinh thần ngày càng cao, dẫn tới một bộ phận không tự chủ, kiểm chế được những ham muốn, bị phần tử xấu lôi kéo, rủ rê vào con đường cờ bạc để giết thời gian; dần trở thành sát phạt nhau và bước vào con đường phạm tội.

Thứ ba, việc bùng nổ của công nghệ thông tin trong đời sống xã hội tạo điều kiện cho tệ nạn cờ bạc nảy sinh và phát triển ngày càng tinh vi, đơn cử như các trang mạng internet và các báo bóng đá, báo thể thao có in nội dung liên quan đến các trận bóng đá thể hiện đầy đủ cột mục ngày, giờ trận đấu, tỷ lệ thắng thua, tỷ lệ bàn thắng; thậm chí nội dung của báo còn có bảng phân tích thành tích đối đầu của các đội bóng trong thời gian gần.

b) Nguyên nhân và điều kiện chủ quan

Huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cả nước nói chung luôn đề cao công tác đấu tranh phòng chống tội phạm nói chung và các tội cờ bạc nói riêng. Tuy nhiên, nhìn từ một góc độ nào đó vấn đề quản lý nhà nước vẫn còn nảy sinh nhiều bất cập dẫn đến tình trạng bất ổn trong xã hội. Từ đó tạo điều kiện cho loại tội phạm trong lĩnh vực này có cơ hội hoạt động, gây thiệt hại đến sự an toàn của xã hội cũng như ảnh hưởng đến tâm lý, gây mất lòng tin của nhân dân;

Công tác quản lý nhà nước về trật tự xã hội ở huyện Nhà Bè nói riêng và TP.HCM nói riêng chưa theo kịp với sự phát triển kinh tế xã hội. Nhiều vấn đề trên

các lĩnh vực kinh tế, pháp luật, tư tưởng, đạo đức trong tất cả các khu vực gia đình – nhà trường - xã hội còn bị buông lỏng. Trong quản lý các ngành nghề kinh doanh nhạy cảm chưa chặt chẽ. Điều này tác động rất lớn đến môi trường xã hội.

Công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật mặc dù được thực hiện, nhưng do trình độ dân trí không đồng đều và phương pháp tuyên truyền chưa phù hợp, hiệu quả tuyên truyền còn hạn chế.

Các lực lượng phối hợp, lực lượng Công an huyện Nhà Bè cần vận dụng linh hoạt các biện pháp phòng ngừa ngăn chặn, không để tội phạm về cờ bạc phát triển.

1.3. Cơ chế tác động của các nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Qua nghiên cứu lý luận tội phạm học Việt nam [22;38;21;23;36;8], những luận điểm sau đây đã được rút ra:

Thứ nhất, nguyên nhân là phạm trù chỉ sự tác động qua lại giữa các mặt trong một sự vật hiện tượng hoặc giữa các hiện tượng với nhau, gây ra những biến đổi nhất định gọi là kết quả, cái ở đây chính là tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè từ năm 2011-2015. Nguyên nhân không phải là một hiện tượng hay một sự vật nào đó mà nguyên nhân chỉ có thể là sự tác động qua lại;

Thứ hai, để nguyên nhân sinh ra kết quả các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, quá trình tương tác phải diễn ra trong điều kiện nhất định. Như vậy, điều kiện không sinh ra kết quả, song tạo thuận lợi để kết quả được sinh ra. Về bản chất, điều kiện là tình huống, hoàn cảnh hay trạng thái, tức là khác với nguyên nhân. Và cũng như kết quả, điều kiện không bao giờ thay thế cho nguyên nhân, cũng như không bao giờ chuyển hóa thành nguyên nhân, mà chỉ tham gia vào quá trình vận động của nguyên nhân, tức là của sự tương tác. Đó chính là tư tưởng Mác-xít đã được “Công cụ hóa” vào phạm trù then chốt của tội phạm học Xô – viết trước đây, phạm trù “tính nhân quả”, mà ở đây có thể nói đến là tính nhân quả của điều kiện; tính nhân quả của kết quả (các tội cờ bạc);

Thứ ba, dưới góc độ của mối quan hệ nhân – quả, các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè là sản phẩm không mong đợi của sự tác động qua lại giữa những yếu

tổ tiêu cực của môi trường sống và các yếu tố tâm – sinh lý tiêu cực của chủ thể hành vi trong những tình huống, hoàn cảnh nhất định. Còn *nguyên nhân của các tội cờ bạc chỉ là một và là chính bản thân sự tác động qua lại giữa các yếu tố tiêu cực thuộc môi trường sống và các yếu tố tâm - sinh lý tiêu cực của cá nhân con người trong những hoàn cảnh, tình huống nhất định, đã dẫn đến việc thực hiện những hành vi nguy hiểm cho xã hội mà luật hình sự quy định là các tội cờ bạc*. Điều này có nghĩa rằng việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện hay tính nhân – quả của tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè đều phải dựa theo quy luật cơ bản mà cơ chế vận hành của nó được gọi là cơ chế hành vi phạm tội, cái đã được khái quát hóa thành công thức S-X-R, trong đó S gọi là kích thích khách thể, là các yếu tố tác động của môi trường sống; X là kích thích phương tiện, là các yếu tố tâm – sinh lý (lý trí và ý chí) của chủ thể hành vi giữ vai trò điều chỉnh bên trong của lối xử sự của chủ thể; còn R là hành động trả lời các kích thích đó theo một quá trình đầy đủ gồm ba khâu: *động cơ hóa hành vi; kế hoạch hóa hành vi; hiện thực hóa hành vi phạm tội cờ bạc*, tức là trong một hoàn cảnh, tình huống cụ thể, chủ thể hành vi đã thực hiện một hành động mà Luật hình sự quy định là tội phạm; hậu quả của sự tác động giữa các kích thích;

Thứ tư, nói đến nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội phạm là nói đến một quá trình dài và liên tục của sự tương tác giữa những cái tiêu cực của môi trường sống và cái tiêu cực của con người sống trong môi trường đó. Quá trình này có hai giai đoạn, một là giai đoạn *tương tác nhập tâm* và hai là giai đoạn *tương tác xuất tâm*. Giai đoạn tương tác nhập tâm kéo dài từ khi con người sinh ra cho đến khi có động cơ tư tưởng, tức là kéo dài đến bước “*Động cơ hóa hành vi*” trong cơ chế hành vi phạm tội. Giai đoạn này chỉ diễn ra trong đầu óc con người, chưa bộc lộ ra ngoài. Nhưng sản phẩm của nó là nhân cách, là lối ứng xử của con người. Đây chính là địa chỉ tác động của các biện pháp loại trừ tội phạm, sẽ được trình bày ở chương sau. Còn giai đoạn tương tác xuất tâm là giai đoạn được bộc lộ ra bên ngoài, bao gồm bước “*Kế hoạch hóa hành vi*” và “*Hiện thực hóa hành vi phạm tội*”. Sản phẩm của giai đoạn này chính là tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè

như đã mô tả và khi nó ở trạng thái tiềm tàng thì chính là địa chỉ tác động của những biện pháp ngăn chặn tội phạm, một trong hai bộ phận của phòng ngừa tội phạm.

Thứ năm, cả giai đoạn tương tác nhập tâm và tương tác xuất tâm đều diễn ra trong sự tác động qua lại giữa những yếu tố tiêu cực thuộc môi trường sống và các yếu tố tâm - sinh lý tiêu cực thuộc cá nhân con người. Đây chính là những yếu tố phải được xác định khi nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè. Môi trường sống và con người, chủ thể của hành vi đó là “Nguyên nhân và điều kiện” trong mọi phạm vi tìm kiếm thực hiện hành vi phạm tội.

1.4. Mối quan hệ giữa nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc với tình hình tội cờ bạc, với nhân thân người phạm tội, phòng ngừa tội cờ bạc

1.4.1. Mối quan hệ giữa nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc với tình hình tội cờ bạc

Nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc và tình hình tội cờ bạc có mối quan hệ tương tác lẫn nhau. Như đã phân tích nêu trên, nguyên nhân và điều kiện càng nhiều, càng thuận lợi và môi trường thuận lợi, quản lý dễ dãi cho việc thực hiện hành vi đánh bạc thì tình hình tội cờ bạc càng phức tạp và tinh vi và ngược lại. Đây là mối quan hệ biện chứng giữa nguyên nhân và kết quả. Tình hình tội phạm nêu lên bức tranh tổng thể về các tội cờ bạc trong đơn vị thời gian, không gian nhất định, được thể hiện qua cơ cấu, diễn biến, thực trạng, tính chất của nó. Còn nguyên nhân và điều kiện của tình hình các tội cờ bạc là cái sinh ra kết quả (tình hình tội phạm), nên nguyên nhân và điều kiện luôn luôn có trước kết quả, còn kết quả thì chỉ xuất hiện sau khi có nguyên nhân xuất hiện, và những nguyên nhân này sẽ tác động tạo thành kết quả.

Để nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện cần dựa trên tình hình tội phạm, đây là cơ sở thực tế xác định nguyên nhân và điều kiện tội phạm nói chung và nguyên nhân và điều kiện các tội cờ bạc nói riêng. Bên cạnh đó nguyên nhân và

điều kiện giải thích tại sao lại có tình hình tội phạm để từ đó đưa ra các biện pháp phòng, chống tội phạm.

1.4.2. Mối quan hệ giữa nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc với nhân thân người phạm tội

Ở phần lý luận đã nhận định, nguyên nhân của các tội cờ bạc là sự tác động qua lại của nhiều hiện tượng, nhiều yếu tố và sự tác động này là tác động trực tiếp thông qua não con người. Có người lựa chọn xử sự phù hợp với yêu cầu của pháp luật, có người lại lựa chọn thực hiện hành vi vi phạm pháp luật, dưới sự tác động qua lại đó những người lại có những sự khác nhau. Điều này ít nhiều phụ thuộc vào đặc điểm nhân thân của mỗi con người như: Giới tính, nghề nghiệp, nơi cư trú, trình độ văn hóa. Thông thường những người có nhân thân không tốt, có khiếm khuyết sẽ dễ lựa chọn cách xử sự vi phạm pháp luật hơn là phù hợp với pháp luật. Nhưng không phải những người có nhân thân không tốt hoặc khiếm khuyết như nhau lựa chọn vi phạm pháp luật. Như vậy, có thể khẳng định rằng. Các bị cáo tham gia đánh bạc đều có nhân thân không tốt hoặc có khiếm khuyết. Từ đó cho thấy yếu tố nhân thân ít nhiều cũng là nguyên nhân dẫn đến các tội đánh bạc nói riêng. Nhân thân người phạm tội là nhân thân người có lỗi trong việc thực hiện hành vi nguy hiểm cho xã hội bị luật hình sự quy định là tội phạm được hiểu là tổng thể tất cả các dấu hiệu, đặc điểm có ý nghĩa về mặt xã hội, kết hợp với những điều kiện và hoàn cảnh bên ngoài ảnh hưởng đến hành vi phạm tội. Nhân thân người phạm tội là tổng hợp các yếu tố các đặc điểm riêng biệt của người phạm tội ở một địa bàn hành chính lãnh thổ nhất định, trong một khoảng thời gian nhất định về các mặt tâm lý, sinh lý xã hội, và pháp lý, về độ tuổi, giới tính, nghề nghiệp, trình độ văn hóa, đặc điểm về tái phạm, tái phạm nguy hiểm... Người phạm tội và tội phạm đánh bạc có nhân thân rất đa dạng, có cả nam lẫn nữ; trình độ văn hóa đa dạng; có người có điều kiện kinh tế cao và cả người nghèo...

Do đó, nhân thân người phạm tội có ý nghĩa, có mối quan hệ tương tác, có giá trị thích hợp cho việc xác định nguyên nhân, điều kiện của tội phạm để có giải pháp phòng ngừa tội phạm phù hợp. Đây là mối qua hệ nhân – quả.

1.4.3. Mối quan hệ giữa nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc với phòng ngừa tội cờ bạc

Nguyên nhân và điều kiện của tội đánh bạc chính là các nhóm yếu tố tham gia tác động lẫn nhau trong cơ chế tâm lý xã hội của hành vi phạm tội đánh bạc, là những đặc điểm cá nhân của người phạm tội và những tình huống hoàn cảnh khách quan bên ngoài trong sự tác động lẫn nhau của chúng dẫn đến việc thực hiện tội phạm, những yếu tố đến từ phía người phạm tội, đóng vai trò quyết định. Các yếu tố khách quan chỉ tạo ra hoàn cảnh, điều kiện thuận lợi. Do đó, xác định được nguyên nhân và điều kiện của tội đánh bạc ta sẽ đề ra được giải pháp phòng ngừa một cách hiệu quả. Từ cơ sở này, tác giả khẳng định nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc và việc phòng ngừa tội cờ bạc có mối quan hệ mật thiết trong việc phòng ngừa tội phạm nói chung và tội đánh bạc nói riêng. Phòng ngừa tội phạm là không để tội phạm xảy ra, và gây hậu quả cho xã hội, không để cho con người sống trong xã hội phải đối mặt và gánh chịu những hình phạt nghiêm khắc của luật pháp [40, tr147].

Phòng ngừa tội phạm là mục tiêu cuối cùng của tội phạm học. Tội phạm học nghiên cứu tình hình tội phạm, nguyên nhân và điều kiện của tội phạm, nhân thân người phạm tội...phát hiện quy luật phát sinh, vận động, tồn tại của tội phạm để tìm ra các biện pháp tác động quy luật nhằm mục cuối cùng là phòng ngừa tội phạm, không để tội phạm xảy ra.

Phòng ngừa tình hình tội phạm về cờ bạc là hoạt động của các cơ quan Nhà nước, các tổ chức xã hội và công dân bằng nhiều biện pháp hướng đến mục đích loại trừ, triệt tiêu những nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội phạm về cờ bạc nhằm ngăn chặn, hạn chế làm giảm và từng bước loại trừ tội phạm về cờ bạc ra khỏi đời sống xã hội.

Chính vì vậy, Nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của tình hình các tội cờ bạc là cơ sở để các chủ thể trong hoạt động phòng ngừa loại tội phạm này đề ra các giải pháp, biện pháp phòng ngừa tội phạm. Phòng ngừa tội phạm về cờ bạc phải dựa trên cơ sở khảo sát, đánh giá tình hình tội phạm, xác định được nguyên nhân và điều kiện trong một thời gian, không gian nhất định. Nguyên nhân và điều kiện của tình

hình các tội cờ bạc nói lên sự tác động qua lại giữa các yếu tố tiêu cực thuộc môi trường sống và các yếu tố tâm - sinh lý - xã hội tiêu cực thuộc cá nhân con người. Như vậy, các biện pháp phòng ngừa cần hướng tới yếu tố tiêu cực thuộc môi trường sống và các yếu tố tâm - sinh lý - xã hội tiêu cực thuộc cá nhân con người theo hướng tích cực.

Kết luận chương 1

Để nghiên cứu làm rõ nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh, Trong chương I của luận văn, tác giả đã trình bày khái niệm, phân loại nguyên nhân và điều kiện cũng như ý nghĩa của việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc. Ngoài ra, tác giả cũng đưa ra được cơ chế tác động cũng như mối quan hệ của nguyên nhân và điều kiện của tội phạm về cờ bạc với tình hình các tội cờ bạc, với nhân thân người phạm tội về cờ bạc và với hoạt động phòng ngừa các tội cờ bạc.

Qua nghiên cứu những nội dung trên, có thể rút ra một số kết luận như sau:

Một là, nguyên nhân và điều kiện của tình hình các tội cờ bạc là sự tương tác giữa các hiện tượng, quá trình (hay còn gọi là yếu tố) xã hội tiêu cực làm phát sinh tội phạm về cờ bạc

Hai là, khi nghiên cứu về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc cần nghiên cứu cả nguyên nhân và điều kiện thuộc về môi trường sống bên ngoài và nguyên nhân và điều kiện từ phía cá nhân người phạm tội.

Ba là, việc nghiên cứu nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc là cơ sở để xây dựng các biện pháp phòng ngừa tội phạm chống người thi hành công vụ một cách khoa học và hiệu quả.

Những vấn đề trên là cơ sở lý luận, căn cứ cho việc xác định, đánh giá thực trạng nguyên nhân và điều kiện, phân tích về khái niệm, mối quan hệ và ý nghĩa của việc nghiên cứu và kết luận ở Chương 1 sẽ tạo tiền đề để tìm hiểu thực trạng nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh ở Chương 2.

Chương 2

THỰC TRẠNG NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA CÁC TỘI CỜ BẠC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NHÀ BÈ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

2.1. Thực trạng nhận thức về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh

Các tội cờ bạc là hiện tượng tâm-sinh lý-xã hội tiêu cực, các tội cờ bạc hoàn toàn có thể dự báo được, việc dự báo này thực sự được bắt đầu bằng việc nghiên cứu tình hình các tội cờ bạc, nguyên nhân và điều kiện của hiện tượng tiêu cực này và những sai lệch trong quá trình nhận thức, trong thực thi nhiệm vụ hay là những chế định đang tồn tại như:

Những sai lệch thuộc ý thức cá nhân: là các cơ cấu của tình hình các tội cờ bạc từ 2011 đến 2015 trên địa bàn huyện Nhà Bè về tuổi, trình độ học vấn, nghề nghiệp, tôn giáo... cho phép xác định những sai lệch thuộc ý thức cá nhân ở những dạng sau:

Thứ nhất, ít hiểu biết về pháp luật. Số bị cáo phạm các tội cờ bạc có trình độ từ trung học cơ sở trở xuống chiếm tới 65,88%; trung học phổ thông là 18,9%, từ trung cấp trở lên là 15,1%. Như vậy, trình độ văn hóa gắn liền với sự hiểu biết pháp luật ảnh hưởng nhiều đến nhận thức và hành vi của người phạm các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, những bị cáo có trình độ văn hóa cao chiếm tỷ lệ thấp trong số những bị cáo đã xét xử và những bị cáo có trình độ thấp chiếm tỷ lệ cao trong số các vụ án đã nguyên cứu.

Thứ hai, có thái độ tiêu cực, chống đối pháp luật. Đối với các tội cờ bạc thì độ tuổi từ 30 trở lên chiếm 71,54%, từ đó cho thấy tội phạm là những người đã phát triển hoàn thiện về tâm sinh lý, có kinh nghiệm trong cuộc sống. Vì vậy, khi thực hiện hành vi phạm tội thường dùng phương thức, thủ đoạn che giấu, đối phó với các cơ quan bảo vệ pháp luật hết sức tinh vi. Số liệu thống kê ở chương 1 cho thấy mức độ tái phạm của các tội cờ bạc trong 05 năm từ 2011 đến 2015 khá cao, chiếm 32,05%; riêng năm 2014 mức độ tái phạm các tội cờ bạc là khá cao chiếm 36,44%.

Thứ ba, nam giới phạm tội luôn có tỷ lệ cao hơn nữ giới, số liệu thống kê cho thấy nam giới phạm các tội cờ bạc chiếm 69,9% trong tổng số các bị cáo; giới tính nữ ít phạm tội hơn cho thấy hoạt động bình đẳng giới được thực hiện tốt.

Những sai lệch trong quá trình động cơ hóa hành vi: Động cơ hóa hành vi là một quá trình tâm - sinh lý - xã hội mà trong đó chủ thể có động lực thực hiện một hành vi (phạm tội). Quá trình tâm - sinh lý - xã hội này không phải là một cái gì trừu tượng, xa lạ, mà nó có cơ sở khách quan, do điều kiện xã hội, do hoàn cảnh sống cụ thể của mỗi con người mang lại. Tham gia vào quá trình này, trước hết phải nói đến các yếu tố mang tính chất động lực như nhu cầu, lợi ích của cá nhân con người. Vậy những người đã thực hiện các tội cờ bạc ở huyện Nhà Bè có động lực cụ thể thường là nhu cầu, lợi ích, sở thích, thói quen; trong đó động lực nhu cầu, lợi ích là động lực chính dẫn tới hành vi phạm các tội cờ bạc. Tuy nhiên, vẫn có một số người phạm các tội cờ bạc do sở thích, thói quen hoặc đôi khi do cả nể hay sai lệch về nhu cầu, sở thích, thói quen gắn với các tội cờ bạc; cũng có nhiều người làm giàu lên nhờ kinh doanh bất hợp pháp, trong đó có cả hoạt động liên quan đến các tội cờ bạc. Qua thực tế công tác giải quyết các vụ án liên quan đến cờ bạc cho thấy, những đối tượng ghi lô đề có thu nhập tương đối cao, đối với tiền “đề” họ thường được hưởng 20%, tiền “lô” thường được hưởng từ 4-5%; đồng nghĩa với nếu một ngày ghi được khoảng 2.000.000 đồng tiền lô, đề thì họ sẽ được hưởng tỷ lệ phần trăm khoảng 300.000 – 400.000 đồng mà không cần bỏ vốn hay quan tâm đến sự thắng thua. Với động cơ vụ lợi, yếu tố kinh tế giữ vai trò chủ yếu nên các tội cờ bạc là loại tội dùng tiền hoặc hiện vật làm phương tiện phạm tội. Các đối tượng tham gia cờ bạc với tâm lý khác nhau: người nghèo mong đổi đời từ cờ bạc, người giàu coi cờ bạc là một hình thức giải trí, đặc biệt một số đối tượng cờ bạc chuyên nghiệp coi đánh bạc và tổ chức đánh bạc là một hình thức kiếm tiền (từ thu tiền hồ, các hoạt động dịch vụ phục vụ việc đánh bạc, cho vay nặng lãi, gá bạc..v.v.).

Những sai lệch trong quá trình kế hoạch hóa và hiện thực hóa hành vi: Hậu quả của các tội cờ bạc không thể hiện ngay, không nhìn thấy trực tiếp, phương pháp, thủ đoạn thì ngày càng tinh vi do kẻ phạm tội có thể sử dụng công nghệ cao vào việc

phạm tội. Thành phần thì rất đa dạng từ người bán nước, vé số, xe ôm, sinh viên, thậm chí là những cán bộ công chức và những người có chức vụ, địa vị cao trong xã hội ... chúng ta có thể xem xét cụ thể những hạn chế từng cơ quan có trách nhiệm như sau:

Đối với lực lượng Công an: Từ năm 2011 đến năm 2015, cơ quan Công an 02 cấp đã phát hiện 63 vụ với 256 người có hành vi liên quan đến các tội cờ bạc; trong đó kết thúc điều tra đề nghị VKS truy tố 47 vụ với 222 bị cáo. Chất lượng khởi tố, điều tra ngày càng được nâng lên. Tuy nhiên, trong công tác đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc vẫn còn những hạn chế nhất định như: thời hạn điều tra chưa đảm bảo, lực lượng Công an còn thiếu và yếu so với các tội cờ bạc và số bị cáo ngày càng tăng; do đó chưa đáp ứng được nhu cầu đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc.

Đối với Viện kiểm sát: Trong những năm qua Viện kiểm sát nhân dân huyện Nhà Bè đã làm tốt công tác quản lý và phân loại xử lý tình hình tội phạm nói chung và các tội cờ bạc nói riêng. Trong số 47 vụ với 222 bị can phạm tội đánh bạc mà cơ quan điều tra đề nghị truy tố, VKS huyện Nhà Bè đã truy tố 100% trên số vụ và số bị can mà cơ quan điều tra đề nghị. Tuy nhiên, việc xử lý đối với loại tội phạm này còn hạn chế; Kiểm sát viên khi Kiểm sát hoạt động điều tra cũng như thực hành quyền công tố tại phiên tòa còn chưa thực hiện hết quyền năng của mình; công tác giáo dục đối với tội phạm về cờ bạc còn chưa đạt hiệu quả như mong muốn.

Đối với Tòa án: thông qua hoạt động xét xử làm rõ nguyên nhân, điều kiện phạm tội, động cơ mục đích của tội phạm và kiến nghị với các cơ quan liên quan nhằm ngăn ngừa tội phạm. Tuy nhiên, thông qua hoạt động xét xử, việc giáo dục ý thức tuân thủ pháp luật cho bị cáo còn hạn chế, chưa kết hợp chặt chẽ với các cơ quan nhà nước đề ra các biện pháp đấu tranh phòng chống đối với loại tội phạm này. Năng lực cán bộ cũng còn hạn chế, chưa mang lại hiệu quả cao trong công tác đấu tranh, phòng, chống đối với loại tội cờ bạc.

Đối với các lực lượng không chuyên trách: như tổ thanh niên tự quản, đoàn Thanh Niên, hội Phụ Nữ, hội Người Cao Tuổi...v.v. Đây là các lực lượng có vai trò

hết sức quan trọng trong công tác đấu tranh phòng, chống các tội cờ bạc trên địa bàn. Tuy nhiên, việc phổ biến, giáo dục pháp luật từ các lực lượng trên đến người dân chưa được thực hiện, đây là lực lượng bám sát địa bàn, hiểu sâu, hiểu rộng đến từng cá nhân, hộ gia đình; thậm chí cả những đối tượng ở những nơi khác đến nhằm lôi kéo, rủ rê, kích động các hoạt động liên quan đến cờ bạc, đây là lực lượng cần được quan tâm đặc biệt bằng cách tổ chức tập huấn cơ bản về phòng chống tệ nạn nói chung và các tội cờ bạc nói riêng nhằm tạo điều kiện cho họ có các kỹ năng, kiến thức trong việc đấu tranh phòng chống các tệ nạn trên địa bàn, địa phương mình sinh sống và làm việc.

Hơn nữa, hệ thống pháp luật thiếu đồng bộ sẽ dẫn đến những cách hiểu và áp dụng khác nhau. Một điều luật thiếu cụ thể và không có những hướng dẫn chi tiết cũng sẽ ảnh hưởng đối với việc xử lý tội phạm. Pháp luật hình sự Việt Nam hiện chỉ quy định có hai điều về các tội phạm về đánh bạc đó là điều 248 (tội đánh bạc) và điều 249 (tội tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc). Ngoài ra, còn có Nghị quyết 01/2010/NQ-HĐTP ngày 22 tháng 10 năm 2010 của hội đồng thẩm phán TAND tối cao hướng dẫn áp dụng một số quy định tại Điều 248, Điều 249 BLHS. Như vậy, pháp luật hình sự về tội phạm đánh bạc hiện hành có thể nói là khá ít và không đầy đủ. Những khái niệm trong BLHS về tội đánh bạc như đánh bạc, được thua bằng tiền hay vật chất vẫn chưa được giải thích rõ ràng. Điều này dẫn đến việc các cơ quan có thẩm quyền xử lý lúng túng trong việc xác định đâu là hành vi đánh bạc, làm giảm hiệu quả của công tác phòng ngừa tội phạm và đánh bạc.

BLHS đã được sửa đổi bổ sung năm 2009, trong đó tội phạm đánh bạc có một số sửa đổi như thuật ngữ "đánh bạc" chuyển thành "đánh bạc trái phép", nghĩa là điều chỉnh hành vi đánh bạc được thực hiện dưới bất kỳ hình thức nào với mục đích được thua bằng tiền hay hiện vật mà không được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cho phép hoặc được trong phép nhưng thực hiện không đúng với quy định trong giấy phép được cấp. Đồng thời, định lượng tối thiểu để xử lý hình sự được nâng lên 2 triệu đồng và bỏ việc truy cứu trách nhiệm hình sự đối với người bị xử lý hành chính về tội đánh bạc mà còn vi phạm dưới 2 triệu đồng; chỉ xử lý hình sự khi

họ đã bị kết án về tội này hoặc tội quy định tại Điều 249 của BLHS chưa được xóa án tích mà còn vi phạm. Tuy nhiên, Nghị quyết số 01/2010/NQ-HĐTP hướng dẫn áp dụng một số quy định tại điều 248 và điều 249 của BLHS còn nhiều khe hở, vẫn còn những điểm chưa rõ ràng, dẫn đến vướng mắc khi xử lý các hành vi đánh bạc như thực tiễn áp dụng các quy định của luật hình sự xác định ranh giới tội phạm và vi phạm hành chính đối với các hành vi đánh bạc. Hình phạt áp dụng đối với các bị cáo phạm các tội đánh bạc tương đối nhẹ, hình phạt tù thì cho hưởng án treo cải tạo không giam giữ, phạt tiền, cảnh cáo.

Một trong những điều kiện quan trọng nhất để truy cứu trách nhiệm hình sự về tội này là căn cứ vào số tiền hoặc hiện vật có giá trị từ 2 triệu đồng trở lên. Có ba cách xác định số tiền hay hiện vật dùng để đánh bạc sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự.

Cách thứ nhất: để xác định tiền hoặc hiện vật được thu giữ trực tiếp tại chiếu bạc thì cơ quan tố tụng phải dựa vào các chứng cứ có trong hồ sơ vụ án như: Biên bản phạm tội quả tang biên bản thu giữ tang vật tại hiện trường được lập ngay tại địa điểm tổ chức đánh bạc. biên bản này phải nêu rõ thời gian, địa điểm, nhân thân con bạc, tiền thu giữ tại chiếu bạc, số tiền thu giữ trong người con bạc, loại tiền... Tuy nhiên phạt đã cho thấy rất nhiều vụ án đánh bạc bị bắt quả tang thì biên bản phạm tội quả tang được lập tại cơ quan điều tra hoặc trụ sở Ủy ban nhân dân cấp xã, còn biên bản thu giữ tang vật không được lập nên hoàn toàn phong cách biệt được số tiền thu giữ trên chiếu bạc và số tiền thu giữ trong người con bạc. Vậy nếu số tiền thu giữ tại chiếu bạc dưới 2 triệu đồng thì chưa đủ căn cứ để truy cứu trách nhiệm hình sự.

Cách thứ hai: Với quy định nguồn tiền hoặc hiện vật thu giữ được trong người các con bạc mà có căn cứ xác định đã được hoặc sẽ được dùng đánh bạc là căn cứ để truy cứu trách nhiệm hình sự, đây là một vấn đề gây nên nhiều tranh cãi. Bởi theo quy định của BLHS thầy chỉ cần giá trị tài sản từ 2 triệu đồng trở lên sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự hay không thì chỉ phụ thuộc vào một nguồn chứng cứ duy nhất là lời khai của người đánh bạc về mục đích tiền trong túi có dùng vào việc

đánh bạc hay không. Theo phong tục người Việt Nam thì vào các dịp Lễ, Tết... người dân cùng nhau chơi bài vui nên số tiền để trên chiếu bạc thường rất thấp, thậm chí chỉ mấy chục ngàn nhưng số tiền trong túi có thể lên đến hàng triệu đồng. Những người chơi bạc có anh hiểu pháp luật thì sẽ biết cách để "trốn tránh" về mục đích số tiền trong túi của mình dùng để làm gì, còn những người không am hiểu thì có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Như vậy, nếu chỉ phụ thuộc vào ý thức chủ quan của người tham gia đánh bạc để xác định họ phạm tội là chưa đủ cơ sở.

Cách thứ ba: Với quy định tại khoản 3 điều 1 Nghị quyết số 01/2010 thì chỉ tiền hoặc hiện vật dùng để đánh bạc bị thu giữ khi bị bắt phạm tội quả tang hoặc qua khám xét thu giữ được mới được xác định là tiền hoặc hiện vật dùng để đánh bạc như vậy là chưa phù hợp. Bởi với hình thức đánh bạc bằng việc chơi đề thì không phải lúc nào người ghi đề cũng ghi tờ rơi vào người đánh đề cũng chuyển tiền luôn mà có thể thỏa thuận đánh đề qua điện thoại hoặc bằng những hình thức thông tin khác. Như vậy, nếu chỉ dựa vào số tiền và tờ khai ghi đề để xác định việc truy cứu trách nhiệm hình sự là chưa đủ và có thể bỏ lọt tội phạm trong trường hợp này nếu giá trị tiền hoặc tài sản mà cơ quan chức năng thu giữ dưới 2 triệu đồng nhưng thực tế số tiền mà không cần ghi phiê để lại trên mức 2 triệu đồng.

Tóm lại: Nghị quyết số 01/2010/NQ-HĐTP hướng dẫn áp dụng một số quy định tại điều 248 và điều 249 của BLHS cũng còn nhiều vướng mắc.

Thứ nhất, việc xác định tiền trong túi của người đánh bạc có phải là tiền đánh bạc hay không là vấn đề rất khó khăn, vì chỉ dựa vào lời khai của con bạc để làm căn cứ xác định. Nếu người đánh bạc hiểu rõ luật họ sẽ khai mang tiền đi để mua hàng hóa hoặc trả nợ, khi nó không thể xử lý được họ; ngược lại người nào không hiểu pháp luật và thực hành khai báo thì họ sẽ khai mang tiền đi đánh bạc, khi đó họ sẽ bị xử lý. Như vậy, tùy thuộc vào loại thai và sự hiểu biết của con bạc mà cách xử lý của pháp luật đối với từng trường hợp đánh bạc sẽ rất khác nhau.

Thứ hai, với hành vi tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc, Nghị quyết hướng dẫn Nếu chưa đến mức quy mô lớn và nếu tổng số tiền hoặc hiện vật dùng đánh bạc có trị giá từ 2 triệu đồng đến dưới 50 triệu đồng thì tuy họ không phải chịu trách nhiệm

hành sự về "tội tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc" nhưng họ phải chịu trách nhiệm hình sự về đồng phạm tội đánh bạc. Trong đó quy mô lớn là "Tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc trong cùng một lúc cho từ 10 người đánh bạc trở lên hoặc cho từ 2 chiếu bạc trở lên mà số tiền hoặc hiện vật dùng đánh bạc có giá trị từ 2 triệu đồng đến dưới 50 triệu đồng; có tổ chức nơi cầm cố tài sản cho người tham gia đánh bạc; có lắp đặt trang thiết bị phục vụ cho việc đánh bạc; khi đánh bạc có phân công người canh gác, người phục vụ, có sắp đặt lối đi thoát khi bị vây bắt, sử dụng phương tiện như ô tô, xe máy, xe đạp, điện thoại... để trợ giúp cho việc đánh bạc; tổng số tiền hoặc hiện vật dùng đánh bạc trong cùng một lần có giá trị từ 20 triệu đồng trở lên", quy định này không công bằng không phản ánh hết tính chất nguy hiểm của tội phạm. Bởi vì, nếu tổ chức đánh bạc với quy mô lớn trong những trường hợp không có tình tiết định khung tăng nặng thì chỉ xử theo khoản 1 điều 249 BLHS với khung hình phạt từ 1 năm đến 5 năm tù còn ở mức độ không phải là quy mô lớn thì bị xử về tội đánh bạc với vai trò đồng phạm ở khoản 2 điều 248 BLHS với khung hình phạt từ 2 đến 7 năm tù.

Thứ ba, trong thực tiễn hiện nay xuất hiện các hình thức đánh bạc biến tướng thông qua các trò chơi điện tử, các máy chơi game bằng xèng, số lượng người tham gia rất lớn, có cả người lớn và trẻ em thì chỉ bị dừng ở mức độ tập thu hoạch xử phạt hành chính chủ kinh doanh chứ không có biện pháp nào khác, đây là một hình thức đánh bạc chưa được hướng dẫn. Hoặc các hình thức đánh bạc có sử dụng công nghệ cao, tham gia vào các trang web mà máy chủ được đặt ở nước ngoài, thanh toán không qua tài khoản thanh toán quốc tế thì cũng chưa có văn bản hướng dẫn và cách xử lý.

Thứ tư, một số tình huống phát sinh trong thực tiễn nhưng chưa có văn bản hướng dẫn như trường hợp một người cá độ với nhiều người trên một trận trong bóng đá, hoặc cùng một thời điểm một người có thể cá độ nhiều trận thì có được cộng dồn lại để xử lý hay không? (Nghị quyết 01/2010 hướng dẫn một lần cá độ bóng đá được tính là cá độ trong một trận bóng đá); hoặc trường hợp hùn vốn để cá độ cá với nhà cái hoặc với con bạc thì số tiền dùng vào việc đánh bạc sẽ được tính

như thế nào? Nghị quyết 01/2010 mới chỉ quy định về tuần lễ đánh bạc đối với các hình thức đánh bạc như ghi đề, cá độ đá banh, đua ngựa, tuy nhiên còn nhiều hình thức đánh bạc ăn thua bằng tiền khác mà thực tế muôn hình vạn trạng như bài cào, tiến lên... thì từng lần đánh bạc sẽ được hiểu như thế nào thì chưa được hướng dẫn?

Hiện tại huyện Nhà Bè chưa có cơ sở vững chắc để phòng, chống tội cờ bạc, tất cả những nguyên nhân trên đã tồn tại, ảnh hưởng và tác động lẫn nhau làm cho các tội cờ bạc tiếp tục tồn tại và gia tăng đột biến và nó được phản ánh tình hình các tội cờ bạc ở huyện Nhà Bè trong giai đoạn hiện nay như sau:

Thứ nhất: các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè vẫn diễn ra hết sức phức tạp, có chiều hướng gia tăng không chỉ về số lượng vụ, đối tượng mà cả về tính chất, mức độ, phạm vi hoạt động. Các hành vi cờ bạc ngày càng tinh vi, tổ chức nhỏ nhưng ở diện rộng lan ra tất cả khu vực trong địa bàn huyện Nhà Bè.

Thứ hai: Các lực lượng chức năng của huyện Nhà Bè vẫn còn bộc lộ nhiều tồn tại, thiếu sót, đặc biệt là khâu tổ chức, khâu tiến hành và phương pháp chiến thuật. Lực lượng chuyên trách còn thiếu và yếu, kinh phí, cơ sở hạ tầng, trang thiết bị phục vụ cho công tác nghiệp vụ chưa được đầu tư phù hợp. Những yếu tố này không chỉ ảnh hưởng đến chất lượng hiệu quả của công tác phòng ngừa đấu tranh chống tội phạm về cờ bạc mà còn là yếu tố tác động đến tình hình diễn biến hoạt động của loại tội phạm này ngày càng gia tăng.

Thứ ba: Trong những năm tới, với điều kiện kinh tế - xã hội phát triển, huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh có những bước chuyển đổi về xây dựng, kiến trúc đô thị, quy hoạch, đầu tư phát triển kinh tế, giao lưu văn hoá, du lịch, thương mại, các loại hình công nghiệp tiếp tục tăng. Bên cạnh đó, cùng với chính sách mở cửa của nền kinh tế thì các loại tội phạm, trong đó có tệ nạn cờ bạc có điều kiện xâm nhập vào nước ta. Vì vậy, dẫn đến tội phạm về cờ bạc ngày càng tinh vi, khó kiểm soát.

Thứ tư: Một là, vấn đề giáo dục ý thức pháp luật cho người dân về các tội phạm đánh bạc chưa được quan tâm tuyên truyền từ trước năm 2011. Công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật chưa được thực hiện một cách thường xuyên và đi sâu vào quần chúng. Hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật địa

phương chủ yếu tuyên truyền những văn bản pháp luật mới được thông qua và những văn bản pháp luật đã có hiệu lực pháp luật từ lâu cũng như các nghị định và văn bản dưới tộc ít được quan tâm. Việc tuyên truyền còn cứng nhắc, không thu hút sự quan tâm của người dân. Một bộ phận nhân dân, nhất là dân nhập cư do chưa tham dự đầy đủ các buổi họp, sinh hoạt tổ dân phố, tổ nhân dân vì vậy chưa nắm hết các quy định về phòng ngừa tội phạm, ý thức chấp hành pháp luật chưa thực sự nghiêm túc và thiếu trách nhiệm trong công tác phòng ngừa tội phạm. Mặc dù đã được tuyên truyền Nhưng ý thức chấp hành pháp luật trong một bộ phận nhân dân cũng chưa cao, chưa nhận thức đầy đủ về tác hại, mức độ nguy hiểm của hành vi đánh bạc hoặc do háms lợi mà một số người vẫn bất chấp pháp luật, dung túng cho các tổ nhóm cờ bạc. Hai là, hiệu quả của hoạt động phát hiện, điều tra chưa đạt được yêu cầu của công tác phòng ngừa tội phạm về đánh bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè. Các tội đánh bạc vẫn còn xảy ra nhiều và công khai tại các khu vực giáp ranh, các khu dân cư, khu nhà trọ nhưng tỷ lệ điều tra khám phá thấp; chưa có biện pháp hiệu quả trong công tác phòng ngừa; có lúc có nơi hoạt động phòng ngừa tội phạm và đánh bạc gặp lúng túng. Công tác kiểm tra hành chính, nhất là của lực lượng công an cơ sở vẫn còn yếu kém; số lượng tiến hành tuy nhiều nhưng chưa kết hợp chặt chẽ với các biện pháp nghiệp vụ khác để kiểm tra có trọng tâm, trọng điểm; công tác quản lý đối tượng còn bộc lộ nhiều thiếu sót, do vậy chậm phát hiện các đối tượng và băng, ổ, nhóm hoạt động đánh bạc trái phép. Hoạt động truy quét nhằm trấn áp tội phạm về đánh bạc không được thực hiện thường xuyên, các cơ quan thẩm quyền chủ yếu ra quân truy quét vào những đợt báo điểm. Công tác truy quét trấn áp tội phạm về đánh bạc không được quan tâm thường xuyên. Tình trạng bỏ lọt tội phạm vẫn tiếp tục diễn ra. Ba là, hoạt động kiểm sát của viện kiểm sát nhân dân dường như chưa được quan tâm đúng mức. Hoạt động xét xử vẫn chưa phát huy hình thức xét xử lưu động. Tội phạm về đánh bạc là tội phạm mà tính nguy hiểm chứ được quần chúng nhân dân đánh giá đúng mức, cần được tuyên truyền qua hình thức xét xử lưu động để nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của quần chúng nhân dân, khuyến khích, lôi kéo nhân dân vào công tác phòng ngừa tội phạm

về đánh bạc. Bốn là, quy định của pháp luật về các tội phạm đánh bạc vẫn còn những hạn chế nhất định. Đây cũng là một trong những nguyên nhân dẫn đến các hạn chế trong thực tiễn hoạt động phòng ngừa tội phạm. Năm là, việc phối hợp hoạt động giữa các cơ quan tổ chức chưa được đạt hiệu quả. phòng ngừa tội phạm về đánh bạc có liên quan nhiều đến ban, ngành tại địa phương, như một số nơi các ban, ngành cho rằng đó là công việc của riêng ngành công an, do thiếu sự hỗ trợ cần thiết, dẫn đến khó khăn, bất cập trong quá trình thực hiện công tác phòng ngừa tội phạm về đánh bạc. Công tác tổ chức kiểm tra và phối hợp kiểm tra theo chức năng quản lý nhà nước về an ninh trật tự vẫn còn chưa đều, chưa đồng bộ.

Thứ năm: Thủ đoạn phạm tội về đánh bạc ngày càng tinh vi xảo quyệt dẫn đến khó phát hiện và xử lý. Người dân chưa ý thức được sâu sắc tác hại của đánh bạc nên vẫn chưa tích cực tố giác tội phạm, còn tham gia vào hoạt động đánh bạc, tổ chức đánh bạc. Hơn nữa, xuất phát từ đặc điểm huyện Nhà Bè là Huyện mới tách ra từ năm 1997, có khu chế công nghiệp Hiệp Phước có quy mô lớn, lượng dân nhập cư đông, phân bố không đều, trình độ dân trí không đồng đều nên tập trung nhiều hoạt động, quy tụ nhiều lực lượng lao động từ các nơi đổ về, dẫn đến dân số rất đông, mật độ dân cư dày. Đây là những yếu tố khách quan dẫn đến hạn chế trong hoạt động phòng ngừa tội phạm. Bên cạnh những nguyên nhân này, thì nguyên nhân chủ quan là quan trọng. Trước hết là do một số cấp ủy đảng, chính quyền chưa phát huy hết trách nhiệm trong công tác phòng, chống tội phạm, còn có tư tưởng phòng ngừa tội phạm, và nhiệm vụ của lực lượng công an chưa huy động tốt sức mạnh của cả hệ thống chính trị và của toàn dân tham gia phòng ngừa tội phạm, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức, ý thức cảnh giác cho nhân dân chưa được các ngành, các cấp thực hiện thường xuyên, có chiều sâu và rộng. Trong khi đó các công tác phòng ngừa còn có rất nhiều xã hội mà bọn tội phạm có thể là dùng để thực hiện hành vi phạm tội. Ý thức cảm giác, tự phòng ngừa mang tính chủ động trong mỗi người dân còn hạn chế, nhiều biện pháp phòng ngừa được nêu ra nhưng không được mọi người thực hiện một cách tích cực.

2.2. Thực trạng phản ánh các nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Trên những tài liệu thu thập được, tác giả rút ra được thực trạng phản ánh các nguyên nhân và điều kiện của các tội đánh bạc tồn tại trên địa bàn huyện Nhà Bè gồm:

Thứ nhất, kinh tế thị trường phát triển kéo theo cả sự bất bình đẳng, sự phân hóa giàu nghèo trong xã hội. Tình trạng thất nghiệp ngày càng tăng, nghèo đói, không công ăn việc làm, con người dễ bị sa đà vào các tệ nạn xã hội như: Ma túy, mại dâm, cờ bạc. Một bộ phận lười lao động muốn làm giàu nhanh, muốn có tiền để thỏa mãn nhu cầu cá nhân nên họ cờ bạc bất chấp dư luận xã hội, vi phạm pháp luật, gây mất an ninh trật tự. Hơn nữa khi họ không có việc làm nên có nhiều thời gian rảnh ban đầu chỉ chơi đánh bạc nhằm giải trí nhưng dần dần về sau thành thói quen, nghiện khi nào không hay và để thỏa mãn việc có tiền để chơi đánh bạc thì họ trộm cắp, lừa đảo chiếm đoạt tài sản vv... hay họ lười lao động nhưng vọng tưởng, không cam chịu cảnh nghèo khó, mơ tưởng đánh bạc dễ dàng ăn tiền, bỏ ra ít thời gian nhưng có tiền nhanh nên họ chơi cờ bạc.

Thứ hai, các quy định của pháp luật hiện hành vẫn chưa phân định rõ ràng ranh giới giữa vi phạm hành chính và vi phạm hình sự gây khó khăn cho các cơ quan có thẩm quyền trong việc áp dụng pháp luật. Chính sự bất cập này đã dẫn đến tình trạng đôi khi còn tùy tiện trong xử lý, việc áp dụng pháp luật thiếu thống nhất, tạo môi trường thuận lợi cho việc phát sinh các hiện tượng tiêu cực, làm hạn chế tính răn đe và tác dụng phòng ngừa, nảy sinh tâm lý coi thường pháp luật. Bên cạnh đó, các chế tài hành chính và hình sự đối với hành vi cờ bạc còn quá nhẹ, chưa tương xứng với tính chất và mức độ nguy hiểm của hành vi vi phạm của tội phạm.

Thứ ba, các chính sách lao động, việc làm hiện nay ở nước ta còn chưa được quan tâm đúng mức. Việc mất cân đối giữa sức lao động và nhu cầu sử dụng lao động, giữa lao động ở nông thôn và thành thị, việc chưa coi trọng đúng mức các ngành nghề truyền thống cũng như việc không tận dụng hết thời gian và cường độ lao động, dẫn đến một thực tế là trong số các đối tượng cờ bạc thì phần đông là

những người thất nghiệp, nhàn rỗi, sử dụng cờ bạc như là một phương tiện để kiếm sống.

Thứ tư, công tác phối hợp của các cơ quan chức năng trong đấu tranh phòng, chống tệ nạn xã hội còn thiếu đồng bộ, chưa phát huy được sức mạnh tổng hợp của các lực lượng tham gia. Đội ngũ cán bộ của các cơ quan chuyên trách đấu tranh phòng, chống tệ nạn xã hội nói chung còn thiếu về số lượng và yếu về trình độ, năng lực chuyên môn.

Thứ năm, xuất phát từ nguyên nhân chủ quan, tệ nạn cờ bạc phát sinh trong xã hội và có tính lịch sử, tồn tại từ lâu đời. Vì vậy, tâm lý coi cờ bạc không phải là một hành vi xấu đến mức con người phải xa lánh. Sự xuất hiện của cờ bạc luôn gắn liền với ý muốn hưởng thụ, nhu cầu giải trí của con người. Khi những ý muốn hưởng thụ này không đúng chuẩn mực, không phù hợp với điều kiện thực tế, con người dễ bị sa đà vào tệ nạn xã hội. Họ cho rằng, có chơi một chút, mất một ít tiền thì coi như không mất gì cả. Đầu tiên là trò giải trí, để trò giải trí này hay hơn, hấp dẫn hơn, họ dùng tiền - vật chất để tính toán với nhau. Lúc đầu còn ít, sau càng đánh càng mất, càng mất càng cay cú, càng cay cú càng ham gỡ. Dần dần sự ham chơi giải trí đã biến thành nỗi đam mê, các con bạc sát phạt lẫn nhau một cách không tương tiếc.

2.3. Thực trạng làm sáng tỏ nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc của các chủ thể phòng, chống các tội cờ bạc

Thực thi các biện pháp phòng ngừa Tội phạm là trách nhiệm của Đảng, Nhà nước với sự tham gia của toàn xã hội, của mỗi cá nhân tổ chức. Vì phòng ngừa tội phạm về đánh bạc là một bộ phận trong công tác phòng ngừa tội phạm nên chủ thể phòng ngừa tội phạm và đánh bạc cũng là chủ thể phòng ngừa tội phạm nói chung nhưng cần làm rõ vai trò, trách nhiệm tiến hành các hoạt động phòng ngừa tội phạm về đánh bạc.

Phòng ngừa tội phạm được xác định là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân, bao gồm các tổ chức của Đảng cộng sản Việt Nam, Quốc hội và HĐND các cấp, các cơ quan quản lý Nhà nước (Chính phủ UBND các cấp), các cơ quan tư pháp

(Công an, viện kiểm sát, Tòa án, Thi hành án), các tổ chức đoàn thể và mọi công dân. Các cơ quan, tổ chức và công dân trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình đều là chủ thể hoạt động phòng ngừa tội phạm nói chung và các tội phạm về đánh bạc nói riêng.

Phòng ngừa tội phạm về đánh bạc là một bộ phận trong việc phòng ngừa tội phạm, giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Mặc dù các tội phạm về đánh bạc chiếm tỷ lệ không lớn trong tổng số tội phạm, các loại nhưng gây ra nhiều hậu quả nặng nề cho xã hội, kéo theo nhiều loại tội phạm khác và gây nhiều bất ổn cho xã hội, cho nên phòng ngừa tội phạm về đánh bạc có vai trò quan trọng và là một trong những nhiệm vụ của công tác giữ gìn trật tự an ninh xã hội.

Trong những năm qua, tiếp tục thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, chương trình, kế hoạch của Bộ Chính Trị, chính phủ chỉ đạo về công tác phòng, chống tội phạm thành ủy TP.HCM đã ban hành nhiều chỉ thị về tăng cường lãnh đạo công tác đảm bảo an ninh trật tự, tiến công trấn áp tội phạm, kéo giảm tội phạm hình sự và tệ nạn xã hội trên địa bàn TP.HCM. Trên cơ sở đó, UBND huyện Nhà Bè đã ban hành các kế hoạch triển khai thực hiện chỉ thị thành ủy; đã thực hiện tốt cơ chế Đảng lãnh đạo, chính quyền quản lý điều hành; phát huy được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị; đề cao trách nhiệm, vai trò chủ động của thủ trưởng các cấp, các ngành trong tổ chức thực hiện và vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong tổ chức các phong trào hành động của các giới, vận động nhân dân tham gia phòng ngừa tội phạm nói chung và các tội phạm về đánh bạc nói riêng.

Chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và đoàn thể các cấp của huyện Nhà Bè triển khai kết hợp chặt chẽ hoạt động phòng, chống các loại tội phạm với việc thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội phối hợp đẩy mạnh công tác tuyên truyền pháp luật; phát động phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc; phòng ngừa các loại tội phạm tập trung tại địa bàn dân cư, khu vực trường học và triển khai sâu rộng trong các tầng lớp nhân dân, đến từng hộ gia đình, nhất là trong giới trẻ, học sinh, sinh viên, thanh thiếu niên và các đối tượng dễ bị lôi kéo, tác động; lồng ghép với cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư", các chương

trình giảm nghèo, giải quyết việc làm, các chính sách an sinh xã hội. Trong thời gian qua các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị và các địa phương ở huyện Nhà Bè đã coi công tác phòng ngừa tội phạm về đánh bạc trên địa bàn là một trong những nhiệm vụ trọng tâm vừa có tính cấp bách, vừa có tính lâu dài, bám sát phương châm "lấy phòng ngừa là chính tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức là cơ bản; lấy nhân dân làm gốc, gia đình là tế bào quan trọng, lấy cơ quan, đơn vị, xã phường làm điểm tựa và công an làm nòng cốt, đặc biệt là công an các phường trên địa bàn quận huyện Nhà Bè ". Hàng năm công an huyện Nhà Bè đã mở nhiều đợt cao điểm tấn công trấn áp các loại tội phạm, nhất là trong các dịp Tết Nguyên Đán, các mùa giải bóng đá quốc tế...; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc; củng cố, phát huy, nhân rộng các mô hình tự quản về an ninh trật tự; kiểm tra các kế hoạch chuyên đề phòng ngừa đối với từng loại tội phạm, trong đó có tội phạm về đánh bạc, bố trí lực lượng kiểm soát và tuần tra mật phục tại các khu vực, tuyến, địa bàn trọng điểm phức tạp, địa bàn giáp ranh và địa bàn cần chuyên hóa. Công an huyện Nhà Bè cũng có hợp với công an Tp.HCM, công an cấp quận huyện giáp ranh xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch về đảm bảo an ninh trật tự, trong đó tăng cường phối hợp tại các cấp cơ sở công tác tuyên truyền cho nhân dân Nâng cao cảnh giác trước thủ đoạn của các loại tội phạm; nắm tình hình, tuần tra, phòng chống tội phạm, chẳng đứng và từng bước đẩy lùi các hoạt động tệ nạn xã hội; thành lập các tổ tuần tra chung giữa hai lực lượng nhằm nâng cao sức mạnh, hiệu quả trong phòng ngừa, ngăn chặn hoạt động của tội phạm tại các phường của huyện Nhà Bè. Để tăng cường công tác phối hợp trong phòng ngừa tội phạm, UBND huyện Nhà Bè đã tổ chức hội nghị về công tác phối hợp giữa các quận giáp ranh khu vực, trong đó tập trung triển khai công tác phối hợp, trao đổi thông tin đối tượng, cập nhật và cung cấp kịp thời tình hình hoạt động, di biến động của đối tượng; phối hợp kiểm tra hành chính đồng loạt các cơ sở kinh doanh lưu trú, nhà trọ, ở các khu vực phức tạp và cư trú tại các địa bàn giáp ranh. Trên cơ sở đặc điểm tình hình an ninh trật tự tại địa bàn huyện Nhà Bè, đồng thời tiếp thu và phát huy mô hình phối hợp phòng chống tội phạm của công an các

quận giáp ranh và công an thành phố, công an huyện Nhà Bè đã thành lập các tổ cảnh sát cơ động hoạt động tuần tra các khu vực, địa bàn phức tạp và các tuyến trọng điểm thường xảy ra tội phạm nhằm kịp thời phát hiện các hoạt động tụ tập, tổ chức đánh bạc.

Thực hiện chỉ đạo của ban chỉ đạo 138 chính phủ, Thành ủy và UBND huyện Nhà Bè phải việc "xác định địa bàn trọng điểm phức tạp để tập trung giải quyết dứt điểm khiêu hóa địa bàn phức tạp về an ninh trật tự trở thành địa bàn không có tội phạm hoặc giảm đến mức thấp nhất từ đó rút kinh nghiệm nhân rộng", các UBND xã, thị trấn ban chỉ đạo phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội các quận, huyện đã chỉ đạo các ngành chức năng, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và UBND các xã, thị trấn được chọn chuyên hóa ban hành nghị quyết Chỉ đạo và xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện phòng ngừa tội phạm; tại các phường, xã đã lập thành ban chỉ đạo phòng ngừa tội phạm Chuyển hóa địa bàn phức tạp về an ninh trật tự do bí thư Đảng ủy làm trưởng ban, chủ tịch UBND và trưởng công an làm phó ban và đại diện các ban, ngành đoàn thể là thành viên nhằm huy động sức mạnh của hệ thống chính trị tại cơ sở và phát huy vai trò tích cực của quần chúng nhân dân tham gia phòng ngừa tội phạm chuyển hóa địa bàn. Trên cơ sở đó, các phường, xã đã tổ chức hội nghị đã triển khai Nghị quyết, Kế hoạch phòng ngừa tội phạm chuyên hóa tổ chức ký kết giao ước thi đua giữa các chi bộ, các khu phố trong việc thực hiện các chỉ tiêu mục, tiêu đề ra.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Nhà Bè thông qua hoạt động thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử vụ án. Thông qua các hoạt động xét xử cũng góp phần quan trọng trong công tác phòng ngừa tội phạm nói chung và tội phạm về đánh bạc nói riêng. Các cơ quan, tổ chức khác, trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình cũng có trách nhiệm phối hợp, cung cấp thông tin, hỗ trợ cho các cơ quan công an, Viện kiểm sát, tòa án trong công tác phòng ngừa tội phạm nói chung và tội phạm về đánh bạc nói riêng. Trong năm 2011 - 2015 hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật để phối hợp với các cơ quan ban, ngành và địa phương triển khai luật sửa đổi, bổ sung luật hình sự 1999, trong cán bộ, công

chức cũng như quần chúng nhân dân trên địa bàn 07 xã, thị trấn, trong đó có tội phạm về đánh bạc. Và cùng với phương châm lấy phòng ngừa là chính, công an các xã đã phối hợp với UBND các xã tuyên truyền cho nhân dân về những tội phạm và những tệ nạn xã hội, trong đó có tội phạm về đánh bạc. Đồng thời, phòng Văn hóa Thông tin huyện Nhà Bè cũng đã phát động sâu rộng trong nhân dân về xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, xây dựng gia đình văn hóa, tộc họ văn hóa, gia đình không có người vi phạm pháp luật hay mắc các tệ nạn xã hội.. Phong trào này đã được quần chúng nhân dân đồng tình ủng hộ. Lực lượng công an các xã, thị trấn cũng đã quan tâm bám sát các địa điểm tụ tập đông người, hay tổ chức đánh bạc để quan sát, nhắc nhở các đối tượng không tụ tập đánh bạc. Nhờ vậy, hoạt động phòng ngừa tội phạm về đánh bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè trong thời gian qua đã gặt hái được những kết quả nhất định. Tuy nhiên, phải nhìn nhận một cách thực tế là công tác phòng ngừa tội phạm về đánh bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè vẫn chưa đạt hiệu quả như mong đợi. Bởi công tác tuyên truyền còn chung chung, chưa cụ thể, riêng biệt cho các tội đánh bạc, chưa nâng cao được ý thức của quần chúng nhân dân về loại tội phạm này, vì vậy chưa thể phát huy một cách tối đa vai trò của quần chúng nhân dân trong phòng ngừa tội phạm và đánh bạc.

Bên cạnh những kết quả tác giả phân tích sâu hơn về hoạt động phòng ngừa của cơ quan chuyên trách Cơ quan Cảnh sát điều tra, Viện kiểm sát và tòa án.

Hoạt động của Cơ quan Cảnh sát điều tra: Trên địa bàn huyện Nhà Bè trong những năm 2011 - 2015, hoạt động này đã được thực hiện một cách tích cực và đem lại hiệu quả nhất định. Mỗi năm, phòng pc14 đều ban hành văn bản để triển khai, chỉ đạo hoạt động phòng ngừa tệ nạn cờ bạc. Trên cơ sở đó, công an huyện Nhà Bè ban hành kế hoạch phòng ngừa nạn cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè. Công an huyện Nhà Bè chỉ đạo trực tiếp đến công an 07 xã, thị trấn trên địa bàn huyện Nhà Bè thực hiện hoạt động phòng ngừa tội phạm và đánh bạc trên địa bàn quản lý. Do đặc thù của tội phạm và đánh bạc nên tiếp nhận tin báo, tố giác về tội phạm đánh bạc hầu như rất ít, tội phạm phần lớn được phát hiện nhờ hoạt động nghiệp vụ tuần tra phát hiện của công an 07 xã, thị trấn trên địa bàn huyện Nhà Bè. Công an 07

xã, thị trấn là lực lượng nòng cốt trong việc phát hiện, lập biên bản, xử lý kịp thời và chuyển lên công an huyện Nhà Bè để tiếp tục hoạt động điều tra. Tội phạm này phần lớn là phạm tội quả tang nên Công an các phường khi bắt quả tang, lập tức lập biên bản vi phạm thu giữ tang vật, phương tiện vi phạm và chuyển hồ sơ cho cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Nhà Bè xử lý. Hoạt động điều tra trong những trường hợp này thường đơn giản vì phạm tội quả tang, do vậy mà việc lấy lời khai hỏi cung bị can thường đơn giản, rõ ràng không cần áp dụng nhiều biện pháp nghiệp vụ. Do có biên bản phạm tội quả tang nên việc khởi tố bị can cũng đơn giản, rõ ràng, ít có tranh chấp về cấu thành tội phạm. Việc tăng cường lực lượng công an các cấp phối hợp, tham gia triển khai các biện pháp nghiệp vụ tiến hành trong từng giai đoạn, từng thời điểm cụ thể được thực hiện tốt, tạo thế trận liên hoàn trong phòng ngừa tội phạm. Công tác phối hợp giữa các quận giáp ranh khu vực huyện Nhà Bè được xem là trọng điểm trong trao đổi thông tin đối tượng cập nhật và cung cấp kịp thời tình hình hoạt động, di biến động của đối tượng phối hợp kiểm tra hành chính đồng loạt các cơ sở kinh doanh lưu trú, nhà trọ, các dịch vụ cầm đồ, các khu vực phức tạp về cư trú tại các địa bàn giáp ranh có ý nghĩa hết sức quan trọng trong triệt phá các băng, ổ, nhóm hoạt động lưu động, không để đối tượng lợi dụng địa bàn giáp ranh ẩn náu và gây án. Kịp thời tập trung huy động lực lượng, phương tiện nhằm phát hiện, xử lý nhanh các vụ án về đánh bạc tạo nên niềm tin và tiếp thêm sức mạnh cho quần chúng nhân dân tham gia tích cực phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc; góp phần đảm bảo an ninh chính trị trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

Hoạt động của Viện kiểm sát Nhân dân: Viện kiểm sát nhân dân huyện Nhà Bè có chức năng thực hành quyền công tố và giám sát hoạt động điều tra của cơ quan cảnh sát điều tra huyện Nhà Bè và xét xử của TAND huyện Nhà Bè. Theo số liệu thống kê của TAND huyện Nhà Bè và cơ quan cảnh sát điều tra huyện Nhà Bè thì tất cả các vụ án đã bị cơ quan điều tra khởi tố đều được đưa ra xét xử. Điều đó có nghĩa là tất cả các vụ án đã bị cơ quan điều tra khởi tố đều được viện kiểm sát nhân dân huyện Nhà Bè phê chuẩn và đưa ra truy tố trước tòa án. Trong các phiên

tòa xét xử vụ án về đánh bạc, với trò quyền công tố của Viện Kiểm sát đã thể hiện rõ uy quyền và trách nhiệm của cơ quan công tố. Vậy, trong những năm từ 2011 - 2015, Viện kiểm sát nhân dân huyện Nhà Bè đã làm tốt chức năng công tố cũng như giám sát hoạt động điều tra xét xử.

Hoạt động của TAND huyện Nhà Bè trong việc xét xử các vụ án về đánh bạc: Tòa án là cơ quan nhân danh quyền lực Nhà nước, đưa ra xét xử, phán quyết một người có phạm tội hay không, tội gì, mức hình phạt áp dụng cụ thể như thế nào. Đối với các vụ án phải đánh bạc, TAND huyện Nhà Bè đưa ra xét xử 100% đúng thẩm quyền, thời hạn luật định. Các phán quyết của Tòa án rất ít bị kháng cáo, kháng nghị. trong 47 vụ án TAND huyện Nhà Bè xét xử sơ thẩm có 11 vụ án bị kháng cáo, không có trường hợp kháng nghị. Trong 11 vụ kháng cáo, có 09 vụ y án sơ thẩm, 02 vụ bị xử án (trong đó có 01 bộ có tình tiết mới xuất hiện sau khi xét xử sơ thẩm; 01 vụ án bị xử án: tù tù giam chuyển sang cho hưởng án treo), số biên chế phẩm phán thư ký của TAND huyện Nhà Bè vẫn còn thiếu nhưng tất cả các vụ án về đánh bạc đều được đưa ra xét xử đúng hạn, chất lượng xét xử đạt ở mức cao.

Kết luận Chương 2

Quá trình phân tích nghiên cứu thực trạng nguyên nhân, điều kiện cụ thể của các tội cờ bạc nói riêng và tội phạm trong lĩnh vực xã hội nói chung, cho thấy những nguyên nhân và điều kiện làm phát sinh tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, trong đó đặc trưng là nguyên nhân và điều kiện thuộc môi trường xã hội với nhà nước là chủ thể quản lý. Từ đó cho ta thấy được thực trạng của các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè như sau:

Hiện tại huyện Nhà Bè chưa có cơ sở vững chắc để phòng, chống tội cờ bạc, tất cả những nguyên nhân trên đã tồn tại, ảnh hưởng và tác động lẫn nhau làm cho các tội cờ bạc tiếp tục tồn tại và gia tăng đột biến như:

Thứ nhất: các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè vẫn diễn ra hết sức phức tạp, có chiều hướng gia tăng không chỉ về số lượng vụ, đối tượng mà cả về tính chất, mức độ, phạm vi hoạt động; hành vi cờ bạc ngày càng tinh vi, tổ chức nhỏ nhưng ở diện rộng lan ra tất cả khu vực;

Thứ hai: Các lực lượng chức năng của huyện Nhà Bè vẫn còn bộc lộ nhiều tồn tại, thiếu sót, đặc biệt là khâu tổ chức, khâu tiến hành và phương pháp chiến thuật.

Thứ ba: Trong những năm tới, với điều kiện kinh tế - xã hội phát triển, huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh có những bước chuyển đổi về xây dựng, kiến trúc đô thị, quy hoạch, đầu tư phát triển kinh tế, giao lưu văn hoá, du lịch, thương mại, các loại hình công nghiệp tiếp tục tăng dẫn đến tội phạm về cờ bạc ngày càng tinh vi, khó kiểm soát.

Thứ tư: Một là, vấn đề giáo dục ý thức pháp luật cho người dân về các tội phạm đánh bạc chưa được quan tâm tuyên truyền từ trước năm 2011.

Thứ năm: Thủ đoạn phạm tội về đánh bạc ngày càng tinh vi xảo quyệt dẫn đến khó phát hiện và xử lý.

Những vấn đề trên là cơ sở lý luận, căn cứ cho việc xác định, đánh giá thực trạng nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trên địa huyện Nhà Bè để từ đó tăng cường nhận thức, có những dự báo và giải pháp phòng, chống phù hợp trong thời gian tới. Đó là nội dung sẽ nghiên cứu ở chương 3.

Chương 3

NGUYÊN NHÂN VÀ ĐIỀU KIỆN CỦA CÁC TỘI CỜ BẠC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NHÀ BÈ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA ĐỐI VỚI PHÒNG NGỪA CÁC TỘI CỜ BẠC

3.1. Tăng cường nhận thức về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trong phòng ngừa các tội cờ bạc

Qua việc đánh giá thực trạng về các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè như đã nêu trên, tác giả đề xuất cần tăng cường nhận thức về nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc trong phòng ngừa các tội cờ bạc bằng cách:

Một là, đổi mới nhận thức: Các ngành, các cấp cần chú trọng xây dựng lực lượng chính quyền cấp cơ sở vững mạnh về mọi mặt, phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh tổ quốc để phát hiện, đấu tranh xóa bỏ các tụ điểm hoạt động cờ bạc, quản lý giáo dục các đối tượng cờ bạc. Luôn luôn đổi mới nhận thức để có thể đánh giá một cách khách quan, toàn diện, từ đó đề ra chính sách phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả đấu tranh phòng, chống loại hình tệ nạn này là một yêu cầu tất yếu. Mặt khác, Nhà nước cần ban hành các chính sách nhằm nâng cao đời sống tinh thần cho nhân dân, đặc biệt trong tầng lớp thanh niên, cần tổ chức các hình thức sinh hoạt văn hóa, thể thao phù hợp để thu hút họ trong thời gian nhàn rỗi, đáp ứng nhu cầu giải trí của tuổi trẻ.

Hai là, đổi mới chính sách lao động, việc làm: Cần có chính sách lao động và việc làm hợp lý, tạo công ăn việc làm cho người thất nghiệp. Đồng thời, quản lý chặt chẽ giờ giấc làm việc, tận dụng hết khả năng của cán bộ, viên chức nhà nước là một trong những biện pháp đấu tranh phòng, chống tệ nạn này rất có hiệu quả.

Ba là, đổi mới chính sách văn hóa giáo dục: Giáo dục truyền thông trên các phương tiện thông tin đại chúng, giáo dục trong nhà trường về tệ nạn cờ bạc. Nêu rõ những tác hại của tệ nạn đánh bạc như: Gây mất ổn định về an ninh, trật tự xã hội, tan gia bại sản, phá hoại hạnh phúc gia đình của tệ nạn đánh bạc được xem là biện pháp có hiệu quả phòng ngừa cao. Cuộc đấu tranh chống lại tệ nạn xã hội, trong đó có tệ nạn cờ bạc đòi hỏi phải được tiến hành thường xuyên, liên tục và toàn diện.

Bốn là, đổi mới về quản lý các lĩnh vực dịch vụ, kinh doanh: Tăng cường hơn nữa các biện pháp nghiệp vụ như công tác rà soát, kiểm tra, xác lập ổ nhóm hoạt động cờ bạc, xây dựng và sử dụng mạng lưới bí mật của Ngành Công an. Cần sớm có cơ chế quản lý chặt chẽ các vũ trường, nhà hàng karaoke, quán cà phê... nhằm hạn chế các chủ chứa cờ bạc.

Năm là, đổi mới các biện pháp pháp lý: Luôn được đánh giá là một trong số các biện pháp có hiệu quả nhất trong công cuộc đấu tranh phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội. Nó không những có tác dụng trừng trị, răn đe mà còn có tác dụng giáo dục đối với toàn xã hội. Vì thế, Nhà nước phải hoàn thiện hệ thống pháp luật về tội phạm đánh bạc để các cơ quan có thẩm quyền, cá nhân, tổ chức có đủ cơ sở pháp lý, góp phần ngăn chặn, phòng ngừa tệ nạn này. Bộ luật Hình sự năm 2015 đã có những thay đổi tích cực, nhưng theo chúng tôi còn chưa triệt để ở một số điểm như: Định lượng số tiền dùng để đánh bạc (trên 50 triệu đồng là khó xử lý); về tình tiết định khung có tính chất chuyên nghiệp (khó khăn trong chứng minh được tình tiết này của người phạm tội, vì các con bạc đã hủy hết chứng cứ, không thể chứng minh được số lần, số người, số tiền). Vì vậy, trong thời gian tới hy vọng các nhà làm luật sẽ làm rõ hơn các vấn đề này tại các văn bản hướng dẫn thi hành Bộ luật Hình sự năm 2015.

3.2. Nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc và dự báo tình hình các tội cờ bạc.

3.2.1. Nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc

Từ những nguyên nhân và điều kiện tác giả đã phân tích tại mục 1.2 chương 1 cho thấy tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh đã và đang diễn ra ngày một nghiêm trọng, từ đó các cơ quan chức năng quản lý Nhà nước tại Huyện đã đề ra những phương pháp và hướng phòng ngừa như đổi mới nhận thức; đổi mới chính sách lao động, việc làm; đổi mới chính sách văn hóa giáo dục; đổi mới về quản lý các lĩnh vực dịch vụ, kinh doanh và đổi mới các biện pháp pháp lý tức các ngành, các cấp cần chú trọng xây dựng lực lượng chính quyền cấp cơ sở vững mạnh về mọi mặt, phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh tổ

quốc để phát hiện, đấu tranh xóa bỏ các tụ điểm hoạt động cờ bạc, quản lý giáo dục các đối tượng cờ bạc. Từ những nhận thức và giải pháp này, qua đó tác giả có thể dự báo được tình hình các tội về đánh bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè TP.HCM trong thời gian tới.

3.2.2. Dự báo tình hình các tội về đánh bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè TP.HCM trong thời gian tới

3.2.2.1. Cơ sở dự báo:

Khoa học dự báo ngày càng đóng vai trò quan trọng không nhận chỉ ra những việc cần giải quyết trong thực tế mà còn giúp ta chủ động vạch kế hoạch việc cần làm trong những năm tiếp theo một cách khoa học. Trong lĩnh vực phòng ngừa tội phạm dự báo THTP là một hoạt động dựa trên cơ sở lý luận và thực tiễn để đưa ra những nhận định mang tính phán đoán về các THTP trong tương lai, những thay đổi về nhân thân người phạm tội, những yếu tố có ảnh hưởng trực tiếp đến THTP và khả năng phòng chống tội phạm của các chủ thể, từ đó kiến nghị các phương hướng để phòng ngừa tội phạm.

Dự báo THTP nói chung và các tội phạm về đánh bạc nói riêng ngày càng giữ vai trò quan trọng trong công tác phòng ngừa tội phạm. Dự báo THTP phải dựa trên cơ sở khoa học, căn cứ, dữ liệu vào phương pháp riêng chứ không phải theo ý thức chủ quan. Việc khám phá khoa học cũng được tiến hành trong một phạm vi, khoảng thời gian nhất định thì mới có ý nghĩa trong sự việc sử dụng kết quả của dự báo dự báo chính xác thtpct đánh bạc là một trong những cơ sở đảm bảo cho việc phòng ngừa tội phạm về đến bạc đạt hiệu quả cao.

THTP nói chung, THTP về đánh bạc nói riêng đều là hiện tượng xã hội vì nó tồn tại trong xã hội, có nguồn gốc trong xã hội, có nội dung xã hội và số phận của nó cũng mang tính chất xã hội. Với tính cách là một hiện tượng xã hội, THTP nói chung và THPT về đánh bạc nói riêng là một hiện tượng xã hội thay đổi về mặt lịch sử, tùy thuộc vào sự biến đổi của đời sống kinh tế xã hội. Do đó để việc dự báo THPT về đánh bạc được chính xác, đầy đủ thì ngoài việc căn cứ vào tình hình thực tế của tệ nạn đánh bạc, nguyên nhân và điều kiện của tệ nạn này, còn phải căn cứ

vào sự biến đổi của tình hình kinh tế xã hội trong tương lai cũng như diễn biến, ảnh hưởng của kinh tế cả nước nói chung và huyện Nhà Bè nói riêng.

Dự báo THTP về đánh bạc thực chất là dự báo xu hướng phát triển của tội phạm về đánh bạc, kết cấu THTP về đánh bạc, các nguyên nhân và điều kiện ảnh hưởng đến THTP trong tương lai. Để dự báo chính xác THTP về đánh bạc thì hoạt động dự báo phải được xác lập trên cơ sở khoa học sau đây:

Những số liệu chính xác về THTP về đánh bạc trong thời gian 5 năm từ năm 2011 đến 2015, từ số liệu về THTP trong khoản thời gian này chúng ta có thể xác định chính xác quy luật, khuynh hướng phát triển của tội phạm về đánh bạc trong thời gian tới.

Những tài liệu về các hiện tượng tiêu cực tác động đến THTP về đánh bạc,

Những kết quả nghiên cứu về nguyên nhân và điều kiện của THTP về đánh bạc, những thay đổi của các nguyên nhân và điều kiện này trong tương lai.

Hệ thống pháp luật hiện hành và việc hoàn thiện nó trong tương lai ảnh hưởng đối với THTP về đánh bạc.

Những tư liệu về kết quả cũng như hiệu quả hoạt động phòng ngừa tội phạm về đánh bạc của các cơ quan tiến hành tố tụng huyện Nhà Bè TP.HCM.

Những tư liệu về kinh tế, chính trị và tâm lý xã hội đã, đang và sẽ ảnh hưởng đối với THTP về đánh bạc.

3.2.2.2. Dự báo cụ thể

Căn cứ vào điều kiện phát triển kinh tế xã hội của đất nước nói chung và của huyện Nhà Bè TP.HCM nói riêng trong thời gian tới, đặc biệt là khi nền kinh tế thị trường phát triển mạnh mẽ thúc đẩy xã hội phát triển nhanh, mạnh nhưng đòi hỏi thời gian làm cho xã hội phân hóa giàu nghèo một cách sâu sắc, tất yếu sẽ phát sinh nhiều yếu tố bất bình đẳng, cùng với tình trạng thất nghiệp, thiếu việc làm, nhu cầu vật chất để duy trì cuộc sống không được đáp ứng sẽ làm nảy sinh tội phạm về đánh bạc.

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tuy đã được quan tâm nhưng chưa đúng mức, giá trị đạo đức truyền thống văn hóa của một bộ phận nhân

dân kể cả cán bộ đảng viên bị sa sút, các quan hệ xã hội chưa được họ ứng xử một cách có văn hóa. Một bộ phận Nhân dân, kể cả cán bộ đảng viên chưa quan tâm đúng mức việc nuôi dạy và quản lý con cái, bỏ mặc hoặc nuôi chiều quá mức dẫn đến con cái hư hỏng và sa vào con đường phạm tội.

Với những lý do trên, dự báo tội phạm về đánh bạc trong thời gian tới sẽ diễn biến phức tạp về số lượng, tính chất, mức độ, phương thức thủ đoạn. Bên cạnh đó công tác quản lý, tổ chức còn nhiều yếu kém, công tác phòng ngừa tội phạm về đánh bạc còn nhiều hạn chế, sẽ làm cho việc phát hiện và xử lý tội phạm về đánh bạc cũng sẽ gặp nhiều khó khăn.

Tình hình các tội phạm về đánh bạc trong những năm tới sẽ có những diễn biến rất phức tạp. Dựa vào số liệu thống kê của các cơ quan tiến hành tố tụng huyện Nhà Bè trong 5 năm từ năm 2011 đến năm 2015 có thể dự báo như sau:

Tội phạm về đánh bạc không giảm, đồng thời số người tham gia trong mỗi vụ đánh bạc sẽ tăng lên, xuất hiện thêm nhiều băng nhóm tội phạm hình sự có tổ chức, cấu kết chặt chẽ, tổ chức các sới bạc, các đường dây cá độ bóng đá. Số lượng đối tượng tham gia nhiều, có cả các con bạc chuyên nghiệp từ các quận, huyện, tỉnh khác thậm chí người nước ngoài tham gia với số lượng tiền cá cược lớn.

Hình thức đánh bạc ngày càng đa dạng. Ngoài các hình thức đánh bạc truyền thống như đá gà, cá cược, đánh bài, số đề thì còn có các hình thức đánh bạc hiện đại như đánh bạc trực tuyến, các cược trực tuyến... qua internet. Phương thức hoạt động và hành vi che giấu tội phạm tinh vi, mức độ nguy hiểm cao hơn, gây khó khăn cho công tác phát hiện và điều tra. Hiện nay đã xuất hiện hình thức đánh bạc mới là đánh bạc trực tuyến thông qua internet. Đồng thời trong thời gian sắp tới, tội phạm về đánh bạc bằng hình thức công nghệ cao, đánh bạc có tổ chức, hoạt động xuyên quốc gia sẽ còn diễn biến phức tạp.

Khi hội nhập quốc tế trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội thì tội phạm về đánh bạc mang tính quốc tế sẽ tiếp tục gia tăng, kèm theo đó là tội phạm rửa tiền và một số loại tội phạm khác với có sự liên kết chặt chẽ giữa các tổ chức tội phạm của người nước ngoài với các băng nhóm tội phạm là người Việt Nam.

Phương thức, thủ đoạn thực hiện tội phạm che giấu tội phạm ngày càng tinh vi, xảo quyệt hơn thì cũng đồng nghĩa với việc tỷ lệ tội phạm ẩn sẽ có xu hướng tăng lên. Các đối tượng phạm tội sẽ dùng nhiều thủ đoạn để đối phó với cơ quan chức năng như thường xuyên thay đổi địa điểm, lợi dụng địa bàn giáp ranh các tỉnh, huyện, các nhà cao tầng, di chuyển liên tục để tổ chức các sới bạc.

Thành phần tham gia đánh bạc sẽ đa dạng hơn. Hiện nay, nhiều doanh nghiệp phá sản hoặc giải thể dẫn đến người lao động mất việc làm. Người lao động mất việc có: Công nhân (có trình độ phổ thông, nhận thức pháp luật còn kém) và nhân viên văn phòng... Khả năng các thành phần này tham gia đánh bạc nhằm mục đích cải thiện cuộc sống có thể sẽ rất cao.

Ngoài ra những người phạm tội về đánh bạc thuộc từng lớp trí thức và tỷ lệ phạm tội đánh bạc là nữ giới sẽ có xu hướng tăng lên.

THPT về đánh bạc sẽ có những diễn biến mới phức tạp hơn, xu hướng phạm nhiều tội sẽ tăng lên, ngoài hành vi về đánh bạc sẽ phạm thêm các tội khác.

Dự báo về THPT về đánh bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với công tác phòng ngừa tội phạm về đánh bạc của các cơ quan có thẩm quyền ở huyện Nhà Bè. Kết quả dự báo ảnh hưởng nhất định đến kế hoạch, các biện pháp phòng, chống cụ thể trong công tác phòng ngừa loại tội phạm này.

3.3. Giải pháp khắc phục nguyên nhân và điều kiện của các tội cờ bạc và phòng ngừa các tội cờ bạc

Như đã trình bày, các biện pháp ngăn chặn các tội cờ bạc có cơ sở thực tế là tình hình tội phạm tiềm năng, cái được xác định nhờ kết quả làm rõ tình hình các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè thời gian qua và nó có *ba trạng thái thể hiện*:

Một là, tiềm tàng ở trạng thái tội phạm chưa xảy ra, được gọi là tội phạm tiềm năng;

Hai là, tiềm tàng ở trạng thái tội phạm đang xảy ra;

Ba là, tiềm tàng ở trạng thái tội phạm đã được xử lý theo pháp luật hình sự và người phạm tội đã thi hành xong hình phạt đối với mình. Ứng với ba trạng thái đó là ba nhóm biện pháp ngăn chặn.

3.3.1. Giải pháp khắc phục nguyên nhân và điều các tội cờ bạc tiềm năng

Những biện pháp ngăn chặn này được thiết kế trên cơ sở của trạng thái chưa xảy ra của các tội cờ bạc, nhưng sắp xảy ra. Nó đang tiềm tàng ở địa bàn huyện Nhà Bè. Vì thế phải có những biện pháp thích ứng để ngăn chặn, không để cho nó xảy ra (nhưng nguyên nhân của nó thì vẫn còn tồn tại). Những biện pháp này có 3 đối tượng tác động:

3.3.1.1. Tác động vào phương thức thực hiện các tội cờ bạc

- Phương thức đầy đủ của các tội cờ bạc gồm 3 bước: chuẩn bị; thực hiện; che giấu. Để ngăn chặn được loại tội phạm này, thì phải có biện pháp thích ứng tác động vào sự chuẩn bị phạm tội.

- Có thể thấy loại hình chơi lô đề thường thực hiện từ 15 giờ đến 18 giờ hàng ngày là thời gian sắp đến giờ có kết quả xổ số;

- Với hình thức cá độ bóng đá thường được xác định rõ nhất vì phụ thuộc vào thời gian diễn ra các trận bóng đá của các giải cầu lạc bộ quốc gia, các giải bóng đá lớn;

- Với hình thức chơi tiến lên, xì dách, bài cào thì không có thời gian và địa điểm nhất định, chỉ cần các con bạc có nhu cầu, có tiền, có địa điểm phù hợp để chơi.

Căn cứ vào các loại hình và hình thức trên, các cơ quan chức năng và lực lượng không chuyên trách cần có các giải pháp phòng chống phù hợp với từng loại hình cũng như các hình thức thực hiện của loại tội phạm này, các lực lượng không chuyên trách như, tổ thanh niên tự quản, đoàn thanh niên, hội phụ nữ, dân quân tự vệ cần thường xuyên theo dõi, nắm bắt tình hình, kịp thời thông tin đến các lực lượng chuyên trách nhằm có biện pháp ngăn chặn, xử lý đối với các hành vi cờ bạc.

3.3.1.2. Tác động vào chủ thể tiềm tàng của các tội cờ bạc

Nhóm biện pháp này gồm chủ yếu là những biện pháp quản lý hành chính của Ủy ban nhân dân huyện Nhà Bè, 07 xã, thị trấn (đặc biệt là của Công an Xã, tổ dân phố). Hoạt động của các phong trào đã và đang được thực hiện ở huyện Nhà Bè như tuần tra, canh gác, tổ dân phòng... nhằm ngăn chặn không cho tội phạm xảy ra. Cụ thể những biện pháp:

+ Lực lượng Công an Xã và Cảnh sát khu vực chủ động trong công tác bám sát địa bàn để nắm rõ các đối tượng thường có hành vi cờ bạc, đồng thời Cảnh sát khu vực trực tiếp xuống địa bàn mình quản lý để tuyên truyền, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức pháp luật cho quần chúng nhân dân về phòng chống các tội cờ bạc.

+ Các đoàn thể, tổ chức xã hội, nhà trường cần phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tư pháp nhằm tuyên truyền giáo dục pháp luật đến người dân bằng nhiều hình thức thiết thực và hiệu quả như; tổ chức các phiên tòa lưu động, phiên tòa giả định đối với loại án liên quan đến cờ bạc. Thiết lập mạng lưới cộng tác viên truyền thông về phòng, chống các tội cờ bạc; như các bảng tin của Xã để nhân dân cảnh giác và tố giác tội phạm.

+ Yêu cầu cam kết không cho khách tổ chức cờ bạc dưới bất kỳ hình thức nào đối với chủ Doanh nghiệp kinh doanh các loại hình khách sạn, nhà nghỉ, phòng trọ, cà phê, Karaoke và các loại hình giải trí khác.

3.3.1.3. Tác động vào nạn nhân tiềm tàng của các tội cờ bạc

Nạn nhân hay nạn nhân tiềm tàng của các tội cờ bạc được hiểu ở đây là chính những người tham gia cờ bạc và gia đình họ.

- Vận động quần chúng tham gia công tác phòng ngừa, đấu tranh chống các tội cờ bạc với các nội dung cụ thể như:

+ Tham gia các hoạt động chung ở nơi mình sinh sống như: Tuần tra, canh gác, tố giác, giáo dục người lầm lỡ, quản lý các đối tượng có tiền án, tiền sự, tuyên truyền mọi người không tham gia vào các tệ nạn xã hội...

+ Có thái độ kiên quyết với các hành vi lệch chuẩn so với thuần phong mỹ tục, đạo đức lối sống của con người.

+ Làm tốt công tác dự phòng kết hợp với việc thực hiện các hình thức liên kết như: Đa hộ, từng khu phố, thôn xóm, tuyến đường trong phòng ngừa các tội cờ bạc.

Thực tế luôn chứng minh rằng: nơi nào, lúc nào quần chúng nhân dân tích cực, tự giác tham gia công tác đấu tranh chống tội phạm thì nơi đó, lúc đó tình hình tội phạm giảm, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo. Nhằm phát huy sức mạnh của quần chúng nhân dân trong phòng ngừa đấu tranh chống các tội cờ bạc, công tác

tuyên truyền vận động quần chúng có vai trò rất quan trọng, cần phải được tiến hành thường xuyên liên tục với nhiều hình thức đa dạng phong phú, phù hợp với từng loại đối tượng và từng địa bàn cụ thể. Phát huy tối đa ưu thế của các phương tiện thông tin đại chúng, thông tin nội bộ và vai trò của các đoàn thể quần chúng.

3.3.2. Giải pháp khắc phục các tội cờ bạc đang xảy ra

Những biện pháp này được thiết kế trên cơ sở trạng thái thứ hai của tội phạm, tức là trạng thái tội phạm đang xảy ra ở hai trường hợp: ngăn chặn khi tội phạm đang thực hiện để bắt quả tang, giảm thiểu hậu quả và ngăn chặn sự lặp lại của các hành vi cờ bạc.

Biện pháp ngăn chặn khi tội phạm đang thực hiện tác động vào hành vi phạm tội đang xảy ra nhằm giảm thiểu hậu quả, tức là huy động tính tích cực của người dân để tố giác tội phạm và bố trí lực lượng bắt quả tang. Cụ thể là những biện pháp sau: Tuyên truyền trong các buổi sinh hoạt tổ dân phố; Công an xã, thị trấn, Huyện cần có phương án ứng phó kịp thời

Biện pháp ngăn chặn những trường hợp lặp lại của các hành vi cờ bạc đối với người thực hiện các hành vi cờ bạc nhiều lần mà chưa bị phát hiện, chưa bị xử lý bởi cơ quan có thẩm quyền. Đó là những biện pháp sau: Phát động quần chúng nhân dân tham gia giám sát và tích cực tố giác tội phạm; cảm hóa, giáo dục người phạm các tội cờ bạc tại cộng đồng dân cư; Tuyên truyền giáo dục pháp luật về phòng chống tội phạm nói chung và các tội cờ bạc nói riêng nhằm nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật của công dân.; Triển khai đồng bộ các giải pháp đấu tranh phòng, chống các tội cờ bạc ở cộng đồng dân cư, trong từng hộ gia đình; Nâng cao chất lượng công tác giáo dục, cải tạo người phạm các tội cờ bạc và tạo điều kiện để họ tái hòa nhập cộng đồng – xã hội.

3.3.3. Giải pháp ngăn chặn tái phạm

Những biện pháp này rất đa dạng và phong phú mà nội dung là cảm hóa người đã phạm tội để họ không tái phạm với nghĩa là không lặp lại hành vi phạm tội sau khi đã chấp hành xong bản án. Như vậy nhóm biện pháp này phải được bắt đầu từ điều tra, truy tố, xét xử đến thi hành án và đặc biệt là sau khi thi hành án xong,

trở lại với cộng đồng, tức là tội phạm đã được xử lý theo pháp luật hình sự, người phạm tội đã thi hành xong bản án, gồm cả người phạm tội lần đầu và cả người tái phạm và tái phạm nguy hiểm.

Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện hệ thống chính sách an sinh xã hội cho người đã thi hành án xong, chú trọng phát triển hệ thống mạng lưới cung cấp các dịch vụ tư vấn, trợ giúp xã hội rộng khắp, nhất là ở cấp Xã, nhằm huy động sự tham gia của các tổ chức, cộng đồng và các cá nhân trong tham gia vào công tác này.

Kiện toàn ban chỉ đạo cấp phường; xây dựng và hoàn thiện quy chế phối hợp trong ban chỉ đạo và các cơ sở sản xuất, dịch vụ, cơ sở trường học trên địa bàn để người thi hành án xong được tái hòa nhập cộng đồng; xây dựng các thiết chế cộng đồng liên quan đến người phạm tội; giám sát, đánh giá định kỳ kế hoạch phòng, chống tội phạm nói chung và các tội cờ bạc nói riêng.

Tăng cường hoạt động kiểm tra liên ngành và xử lý vi phạm pháp luật về tệ nạn; thực hiện công tác thu thập thông tin và báo cáo định kỳ, lồng ghép các chương trình xây dựng quỹ hỗ trợ xã hội, hỗ trợ vốn, học nghề, tìm kiếm việc làm cho những người đã hoàn lương.

3.3.4. Các biện pháp phòng ngừa các tội cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè, Thành phố Hồ Chí Minh

Như ở mục trên đã trình bày, những biện pháp ngăn chặn tội phạm có nội dung và mục đích tác động trực tiếp đến tình hình tội phạm tiềm tàng, thì những biện pháp loại trừ tội phạm là những biện pháp tác động vào “Nhân”, tức là nguyên nhân của tình hình các tội cờ bạc, cái được thể hiện tập trung ở quá trình động cơ hóa hành vi cờ bạc. Đối với loại tội phạm này, nhu cầu vật chất giữ vai trò động lực của hành vi. Vì thế nhóm biện pháp loại trừ các tội cờ bạc phải được Đảng, Nhà nước, Mặt trận và các đoàn thể, các cấp chính quyền, các cơ quan Nhà nước, các tổ chức và mọi công dân tiến hành trên các lĩnh vực của đời sống xã hội để thỏa mãn ngày càng tốt hơn những nhu cầu cần thiết, chính đáng và phổ biến của con người. Đây là những biện pháp mang tính chiến lược và lâu dài, có nội dung cốt lõi là thỏa mãn ngày càng tốt hơn các quyền con người.

3.3.4.1. Biện pháp về kinh tế

Có thể khái quát nội dung của các giải pháp về kinh tế, xã hội là đẩy mạnh phát triển kinh tế đồng thời hạn chế thấp nhất những hiện tượng tiêu cực mà mặt trái của thị trường tạo ra. Giải pháp hữu hiệu để phòng chống các tội cờ bạc trong những năm, trước mắt là phải đẩy mạnh phát triển kinh tế. Hoạt động này giữ vai trò quan trọng trong việc nâng cao đời sống vật chất của nhân dân để từ đó góp phần xóa bỏ hiện tượng một bộ phận dân cư tìm kiếm nguồn thu nhập từ các hành vi cờ bạc. Phát triển kinh tế cũng đồng nghĩa với việc nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh là yếu tố giữ vai trò đẩy mạnh thu hút lượng tiền nhàn rỗi trong cư dân, do đó hạn chế tình trạng đồng tiền đầu tư cho các hoạt động cờ bạc. Kinh tế phát triển, các doanh nghiệp sản phẩm có đầu ra, có nhu cầu tuyển dụng lao động; đồng thời nền kinh tế cũng cần huy động những nguồn vốn nhàn rỗi để đầu tư vào sản xuất kinh doanh. Kinh tế phát triển, đồng thời đời sống văn hóa tinh thần cũng phát triển, hướng người dân đến nhu cầu tham gia các hoạt động giải trí lành mạnh phù hợp với điều kiện kinh tế của người dân.

Qua nghiên cứu 47 bản án từ năm 2011 đến năm 2015 về các tội cờ bạc cho thấy tỉ lệ phạm tội không có nghề nghiệp và nghề nghiệp không ổn định chiếm một tỉ lệ khá cao. Tuy không phải là người dân nào thất nghiệp hoặc nghề nghiệp không ổn định đều phạm các tội cờ bạc nhưng vì nhàn rỗi muốn giết thời gian rồi sau đó sa vào hoạt động cờ bạc. Cuộc sống khó khăn và việc không kiếm được việc làm ổn định đã đẩy nhiều người vào con đường cờ bạc. Chính vì thế tạo nên việc làm ổn định cho người lao động là một việc hết sức quan trọng của các cơ quan quản lý nhà nước.

3.3.4.2. Biện pháp về xã hội

Trong các giải pháp kinh tế - xã hội, một giải pháp có vai trò vô cùng quan trọng trong hoạt động đấu tranh phòng chống tội phạm nói chung và đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc nói riêng là; phát huy sức mạnh tập thể của quần chúng nhân dân và các đoàn thể xã hội. Tính đúng đắn của đường lối hay chủ trương chỉ được khẳng định khi đã được thực tế kiểm nghiệm, được quần chúng nhân dân đồng tình hưởng ứng và tích cực tham gia. Sức mạnh của nhân dân là rất lớn nhưng muốn

phát động quần chúng nhân dân tham gia phòng ngừa tội phạm trước hết cần phải giác ngộ ý thức của nhân dân. Cán bộ tuyên truyền vận động nhân dân tham gia phòng ngừa tội phạm phải thực sự là người nói đi đôi với việc làm; phải đi sâu, đi sát và hiểu tâm tư, nguyện vọng, đời sống của nhân dân... Bên cạnh đó phải bảo vệ người dân khi tham gia tố giác, phòng chống tội phạm (vì người dân chỉ tự giác khi hành vi phòng chống tội phạm của họ đem lại lợi ích thiết thực cho họ, không ảnh hưởng đến sự an toàn của bản thân và gia đình họ).

3.3.4.3. Biện pháp về giáo dục

Như đã phân tích về các mối quan hệ giữa văn hóa và trình độ học vấn với tình hình các tội cờ bạc trong chương 1, có thể thấy sự nghiệp phát triển văn hóa, giáo dục cho toàn dân có ý nghĩa hết sức quan trọng trong công tác đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc. Trong các biện pháp phòng chống các tội cờ bạc thì biện pháp về giáo dục tạo ra nền tảng để nhiều hoạt động khác có thể tiến hành thuận lợi, trong đó trực diện nhất có thể khẳng định rằng; việc nâng cao ý thức pháp luật cho nhân dân chỉ có hiệu quả thực sự nếu thực hiện tốt hoạt động giáo dục.

Nền giáo dục hiện tại luôn được nhà nước và toàn xã hội quan tâm, trăn trở với mục tiêu ngày càng nâng cao chất lượng giáo dục, thu hút học sinh đến trường, tìm cách hạn chế học sinh bỏ học sớm. Nhà nước đã nhiều lần tiến hành cải cách giáo dục, số lượng kiến thức ngày càng nhiều hơn đã dẫn đến một số học sinh sợ học, sợ đến trường vì số lượng kiến thức mỗi buổi học dường như quá sức đối với các em; đối với bậc cha mẹ ngày càng quan tâm đến học tập của các em nhưng nhiều bậc phụ huynh lại quan tâm thái quá tạo thành áp lực học tập cho các em. Vì vậy việc có một chương trình học phù hợp với từng lứa tuổi, đảm bảo kiến thức và gây được hứng thú trong học tập của học sinh là một công việc hết sức cần thiết nhưng rất khó khăn, đòi hỏi phải có tâm huyết của xã hội, sự đầu tư về công sức và tiền của.

Trong công tác giáo dục, bên cạnh với việc giáo dục những môn khoa học cơ bản thì môn khoa học về giáo dục ý thức pháp luật cho học sinh là hết sức cần thiết vì nó trang bị cho học sinh những kiến thức cuộc sống cần thiết để họ có ý thức

sống tôn trọng các giá trị quy phạm đạo đức, tôn trọng và thực hiện nghiêm chỉnh các quy phạm pháp luật; có phương án giáo dục, khích lệ để mỗi học sinh bước ra ngoài xã hội có bản lĩnh trước cuộc sống phức tạp, phân biệt được tốt xấu, đúng sai, biết sàng lọc tiếp thu nét văn hóa phù hợp giá trị đạo đức xã hội và pháp luật.

Trong công tác phát triển giáo dục cần định hướng nguyên tắc cơ bản sau:

Về chủ thể giáo dục: hoạt động này nêu rõ vai trò chủ đạo thuộc về nhà nước mà trực tiếp là cơ quan bảo vệ pháp luật trên địa bàn Huyện. Hệ thống các cơ quan như Công an, Tòa án, Viện kiểm sát phải có đội ngũ cán bộ vừa có trình độ, hiểu biết sâu về pháp luật vừa có kinh nghiệm trong hoạt động nghề nghiệp. Bên cạnh đó việc sử dụng các phương tiện thông tin đại chúng để đưa những kiến thức pháp luật đến với các bộ phận dân cư là một việc nên làm thường xuyên.

Về đối tượng giáo dục: Hoạt động giáo dục phải tiến hành trên cơ sở xác định rõ nhóm đối tượng giáo dục trong từng điều kiện, hoàn cảnh cụ thể để có phương thức giáo dục phù hợp. Đối tượng giáo dục là tất cả cư dân sinh sống trên địa bàn Huyện.

Về nội dung giáo dục: mục tiêu cao nhất của giáo dục pháp luật là xây dựng được ý thức tự giác tôn trọng pháp luật trong mỗi người dân để từ đó định hướng nhu cầu cũng như lựa chọn một cách thức để thỏa mãn nhu cầu, phù hợp với các quy định của pháp luật nhằm phát huy tinh thần đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc trong toàn thể nhân dân trong Quận. Có thể nói đây là hoạt động tạo nền móng cho những hoạt động khác trong công tác đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc bởi nguyên nhân trực tiếp của các tội cờ bạc là do chủ thể lựa chọn hình thức phạm tội.

Nội dung của giáo dục trước hết phải giáo dục cho nhân dân những nội dung cơ bản về các tội cờ bạc theo quy định của pháp luật hiện hành, mục đích của việc giới thiệu phải giúp các đối tượng hiểu được tính nguy hiểm cho xã hội của các hành vi cờ bạc và các biểu hiện cụ thể của chúng, nêu ranh giới giữa phạm tội với vi phạm hành chính trong các tội cờ bạc và chế tài được quy định cho những trường hợp vi phạm. Ngoài ra nội dung tuyên truyền cần giáo dục thêm quy định các ngành luật khác có liên quan đến hành vi cờ bạc. Nội dung giáo dục pháp luật cũng phải

phản ánh được chính sách xử lý của nhà nước và thực tiễn vận dụng trong các hoạt động của các cơ quan bảo vệ pháp luật thông qua kết quả xử lý những vụ cờ bạc trọng điểm xảy ra trên địa bàn Huyện. Đây là nội dung vừa góp phần làm cho nhân dân nhận thức đầy đủ bản chất nguy hiểm của các tội cờ bạc thông qua thái độ nghiêm khắc của nhà nước đối với người phạm tội, vừa làm tăng lòng tin của nhân dân vào các cơ quan bảo vệ pháp luật.

Về hình thức giáo dục: Với phạm vi đối tượng giáo dục là toàn thể dân cư sống trên địa bàn Huyện nên cần phải tìm ra nhiều hình thức khác nhau để chuyển tải nội dung đến với các đối tượng, gắn với những điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, xác định nội dung và đối tượng giáo dục. Để hoạt động này thực sự có hiệu quả cần chú ý lựa chọn các hình thức giáo dục phù hợp nhằm khơi dậy những giá trị đạo đức tốt đẹp, biết phát huy những điểm tốt của dư luận xã hội đối với vấn đề giáo dục con người.

3.3.4.4. Biện pháp về quản lý

Chính quyền địa phương cần kết hợp với cơ quan Công an làm tốt công tác tuyên truyền nhân dân trong những ngày lễ, tết, hiếu hỉ không tổ chức và tham gia các hành vi cờ bạc, mà chú trọng vào việc tổ chức các hoạt động vui chơi lành mạnh, khôi phục và phát triển truyền thống tốt đẹp trong việc thăm hỏi, chúc tết đầu năm của người dân Việt Nam nhằm nâng cao tình cảm gia đình, hàng xóm láng giềng, bạn bè, đồng nghiệp vừa hạn chế thời gian nhàn rỗi dễ dẫn đến rượu chè, cờ bạc và các hành vi vi phạm khác.

Tuyên truyền, vận động những gia đình có hiếu, hỷ không để xảy ra tình trạng cờ bạc. Có nhiều cách để tuyên truyền vận động thể hiện nếp sống văn minh như: đề nghị ban tổ chức, đại diện gia đình có đám hiếu hỷ ký cam kết không cho chơi cờ bạc dưới mọi hình thức.

Nên có những nguyên cứu, tính toán hợp lý phát triển những hình thức giải trí hợp pháp để có thể thay thế được hành vi cờ bạc trái phép của một bộ phận dân cư ngoài hình thức sổ số kiến thiết như hiện nay.

Như vậy để hạn chế, tiến tới kiểm soát tệ nạn cờ bạc, trước hết cần phải tăng cường trấn áp kết hợp với tuyên truyền, giáo dục cho người dân về tác hại của tệ

nạn cờ bạc mà trong đó gây nhức nhối là tệ nạn số đề, cá cược bóng đá. Dù trong 5 năm qua, cơ quan Công an đã bắt, xử lý số lượng lớn vụ án và đối tượng, nhưng hiệu quả răn đe đối với tệ nạn này chưa cao vì hình thức chủ yếu là xử phạt hành chính hoặc hình phạt tù thì mức răn đe còn thấp. Do vậy, Nhà nước cần thiết phải tạo hành lang pháp lý để đưa hoạt động cờ bạc vào vòng quản lý, góp phần tăng nguồn thu cho ngân sách nhà nước.

3.3.4.5. Biện pháp pháp lý

Trong những năm tới có thể thấy tình hình các tội cờ bạc sẽ diễn biến ngày càng phức tạp với thủ đoạn ngày càng tinh vi nhằm tránh sự phát hiện của cơ quan có thẩm quyền. Vì vậy để góp phần ngăn chặn các tội cờ bạc, hệ thống pháp luật phòng chống tội phạm này cần được xây dựng và hoàn thiện theo hướng sau:

- Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật để từ đó làm cơ sở pháp lý đấu tranh phòng chống những hành vi của các tội cờ bạc với quy mô lớn có tính chất chuyên nghiệp trên địa bàn Huyện.

- Xây dựng các văn bản Luật, dưới Luật về phòng chống tội phạm có tổ chức, trong đó có quy định về việc chống các hành vi cờ bạc trái phép. Cụ thể: trong điều 248 của Bộ luật hình sự nên bỏ hình phạt tiền là hình phạt chính. Với việc thay đổi hình phạt như trên, việc áp dụng hình phạt tiền sẽ không còn áp dụng, như vậy tính chất răn đe và ngăn chặn tội phạm sẽ được nâng lên.

- Ngoài Luật hành chính, Luật hình sự, chúng ta cũng phải chú trọng đến quy định của Luật Tố tụng hình sự liên quan trực tiếp đến các tội cờ bạc. Bộ luật Tố tụng hình sự quy định thủ tục tố tụng rút gọn sẽ tạo được sự gọn nhẹ, nhanh chóng tiết kiệm cho hoạt động xử lý tội phạm.

- Cơ quan Công an nên tăng cường công tác kiểm tra, không để các đại lý xổ số kiến thiết tiếp tay cho chủ đề hoặc để chủ đề lợi dụng tổ chức các hoạt động cờ bạc số đề bất hợp pháp; xử lý kiên quyết các đối tượng cầm đầu, tổ chức và tái phạm; phối hợp với cơ quan bảo vệ pháp luật, đưa ra xét xử án điểm các vụ liên quan đến các tội cờ bạc.

3.3.4.6. Biện pháp tổ chức

Như đã phân tích ở chương 1, các đối tượng thực hiện hành vi cờ bạc luôn say mê với hành vi này, trong đó xuất phát từ lòng tham, từ ma lực của đồng tiền. Vì vậy, trong thời gian tới, những đối tượng này sẽ không ngừng tìm cách đối phó với cơ quan bảo vệ pháp luật để thực hiện các hoạt động cờ bạc với quy mô lớn và tinh vi hơn. Đó là những thách thức buộc chúng ta không ngừng xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức trong cơ quan bảo vệ pháp luật nói chung và đội ngũ cán bộ, công chức trực tiếp làm công tác đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc nói riêng cả về số lượng và chất lượng.

Các giải pháp đối với lực lượng Công an:

Nhiệm vụ chính của lực lượng Công an là tổ chức và trực tiếp đấu tranh phòng chống tội phạm, các vi phạm pháp luật về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ trật tự công cộng; là người đại diện cho quyền lực nhà nước giải quyết trực tiếp các công việc về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội... Vì vậy người chiến sĩ Công an phải luôn gương mẫu trong việc chấp hành pháp luật, chính đôn tác phong, thực thi đúng nhiệm vụ theo quy định của pháp luật; không được tùy tiện bao che hành vi phạm tội, chủ động tấn công tội phạm. Lực lượng Công an thông qua hoạt động của mình để minh chứng cho mọi người thấy rõ và tin tưởng rằng mọi hành vi vi phạm pháp luật thì bất cứ ai, làm gì, ở đâu, làm ở cương vị nào đều bị xử lý nghiêm theo pháp luật. Điều này càng đặt cho Đảng, Nhà nước và ngành Công an có nhiệm vụ không ngừng hoàn thiện cơ chế chính sách nhằm phát huy những nhân tố tích cực của đội ngũ Công an. Lực lượng Công an cũng phải đầu tư về trình độ, đổi mới về nội dung chương trình đào tạo, đổi mới trang thiết bị phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ ... nhất là vấn đề đãi ngộ một cách xứng đáng về vật chất và tinh thần.

Trong điều kiện hiện nay, lực lượng Công an phải xây dựng đội ngũ cán bộ chiến sĩ có năng lực và phẩm chất, yêu ngành yêu nghề; kiên định với mục tiêu chủ nghĩa xã hội; có kỷ luật và tác phong làm việc khoa học, có cơ sở vật chất và trang thiết bị làm việc cần thiết; đủ sức gánh vác và hoàn thành nhiệm vụ việc được giao.

Ngoài bộ máy tổ chức tinh gọn linh hoạt, việc làm trong sạch đội ngũ cán bộ trong lực lượng Công an có ý nghĩa rất quan trọng.

Trong công tác đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc, trước hết cần xác định đúng tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi cờ bạc là gây mất ổn định tình hình trật tự xã hội và xa hơn nữa nó còn là nguồn gốc, nguyên nhân gây ra một số tội phạm khác như cướp, cướp giết tài sản, giết người, cố ý gây thương tích... Vì vậy không thể xem nhẹ các tội cờ bạc có tính chất nguy hiểm cho xã hội không bằng các loại tội phạm khác mà phải có phương án, kế hoạch phòng chống, đấu tranh phù hợp với loại tội phạm này.

Để thực hiện nhiệm vụ này vai trò của cảnh sát khu vực trong việc nắm vững địa bàn, đối tượng, các ổ nhóm tội phạm hình sự đang hoạt động hoặc mới bắt đầu hoạt động trên địa bàn quản lý. Cảnh sát khu vực phối hợp cùng các lực lượng chức năng để tổ chức rà soát, điều tra các ổ nhóm và đối tượng tham gia, nắm được tính chất hoạt động, địa bàn hoạt động của chúng để có phương án triệt phá. Kiên quyết phòng chống những đối tượng đã có tiền án về hành vi cờ bạc tái phạm tội. Đây là biện pháp phòng ngừa về nghiệp vụ của lực lượng Công an, biện pháp này cần phải được tổ chức thường xuyên giúp kiểm chế được hoạt động cờ bạc, ngăn chặn những ổ nhóm hoạt động cờ bạc.

Để làm được điều này lực lượng Công an Quận, công an các phường phải hiểu rõ tình hình từng địa bàn; qua đó xác định các địa điểm phức tạp về trật tự công cộng nơi thường tụ tập các địa điểm cờ bạc. Nhiệm vụ này được thực hiện thông qua quản lý đối tượng, xác định những người phạm tội cờ bạc. Sau khi xác định được đối tượng nghi vấn cần nhanh chóng lập hồ sơ quản lý và tùy từng trường hợp có thể áp dụng các biện pháp phù hợp như răn đe giáo dục, giao cho gia đình và các tổ chức quần chúng quản lý, giáo dục hoặc lập chuyên án đấu tranh... Công tác quản lý địa bàn quản lý đối tượng có ý nghĩa quan trọng trong việc phòng ngừa các tội cờ bạc đồng thời giúp cho lực lượng Công an có kế hoạch chủ động đối phó với các tội phạm trên địa bàn.

Cần phát huy hơn nữa vai trò của quần chúng nhân dân trong việc cung cấp tin báo về các tội cờ bạc để có phương án xử lý tốt những thông tin đó. Ngoài ra, lực lượng Công an cũng cần có những biện pháp phù hợp khuyến khích quần chúng tố giác các tội cờ bạc; đặc biệt là những ổ nhóm tồn tại trong thời gian dài, gây ảnh hưởng xấu đến an ninh trật tự trên địa bàn. Để làm tốt công tác này, lực lượng Công an phải tạo được lòng tin của quần chúng đối với sự nghiêm minh của pháp luật, đối với sự an toàn của bản thân họ và những người thân khi họ cung cấp thông tin về tội phạm, cũng cần có cơ chế khen thưởng biểu dương kịp thời hành vi tích cực của họ. Công việc này vừa làm cho quần chúng hiểu được vai trò của mình trong hoạt động đấu tranh phòng chống tội phạm từ đó tích cực hỗ trợ lực lượng Công an, mặt khác có ý nghĩa quan trọng đối với việc ngăn chặn kịp thời xử lý nghiêm minh các tội cờ bạc trên địa bàn.

Tổ chức lập ra các đường dây nóng cung cấp thông tin để từ thông tin ban đầu về tội phạm, lực lượng Công an nhanh chóng triển khai kế hoạch điều tra phát hiện thu nhập chứng cứ về tội phạm. Đặc điểm của loại tội phạm này là chứng cứ chủ yếu tập trung biểu hiện khi hoạt động cờ bạc đang thực hiện; khi hoạt động này kết thúc hoặc những đối tượng phạm tội bị đánh động thì các chứng cứ thường bị che dấu, hủy bỏ. Trong trường hợp đó việc xác định tội phạm và những người phạm tội trở nên khó khăn.

Một trong những hoạt động có ý nghĩa quan trọng đối với hoạt động đấu tranh phòng, chống các tội cờ bạc là xử lý triệt để kịp thời những trường hợp thực hiện hành vi cờ bạc ở mức độ vi phạm hành chính. Thực tế cho thấy nhiều trường hợp các hành vi cờ bạc được thực hiện là vi phạm hành chính nhưng nếu không ngăn chặn kịp thời sẽ trở thành các tội cờ bạc. Việc xử lý hành chính kịp thời đúng tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi vi phạm còn răn đe, giáo dục, ngăn ngừa những người vi phạm. Vì vậy cần phải xác định việc xử lý hành chính các hành vi cờ bạc là một biện pháp phòng, chống loại tội phạm này. Đồng thời với sự phân định rõ ràng ranh giới giữa tội phạm và vi phạm hành chính đối với hành vi cờ bạc trong các quy định của pháp luật thì mỗi cán bộ khi xử lý các hành vi cờ bạc phải

hiểu rõ trong việc xử lý các vi phạm theo quy định của pháp luật. Lực lượng Công an cần sử dụng hiệu quả hơn trong việc áp dụng các biện pháp ngăn chặn như bắt, tạm giữ, tạm giam, cấm đi khỏi nơi cư trú ... để hạn chế đối tượng bỏ trốn, gây khó khăn cho quá trình điều tra, xử lý vụ án.

Thực hiện tốt các biện pháp giáo dục tại phường đối với các đối tượng chưa thành niên phạm các tội cờ bạc đòi hỏi chính quyền địa phương cần quan tâm, tạo điều kiện cho quần chúng tham gia sâu rộng vào công tác này; đối với biện pháp đưa vào trường giáo dưỡng, các lực lượng cần đẩy mạnh hơn công tác lập hồ sơ để lưu, theo dõi tình hình các đối tượng; đồng thời không ngừng cải tiến, nâng cao chất lượng của hoạt động giáo dục những đối tượng này.

Tăng cường công tác xây dựng lực lượng, bồi dưỡng chuyên sâu cho lực lượng đấu tranh phòng ngừa các tội cờ bạc. Chú ý đến các kỹ thuật điều tra phá án cho lực lượng cảnh sát điều tra tội phạm xã hội để làm nòng cốt cho các lực lượng cảnh sát khác trong phối hợp đấu tranh và phòng ngừa. Tổ chức các lớp tập huấn phổ biến phương pháp thủ đoạn, các dạng hành vi chủ yếu của các đối tượng cờ bạc nhằm trang bị kiến thức cho lực lượng Công an phường và các lực lượng khác. Trên cơ sở đó nâng cao trình độ, kỹ thuật nghiệp vụ, trang bị kiến thức công nghệ cao, các phương tiện kỹ thuật phục vụ phương pháp phòng ngừa, đấu tranh hiệu quả.

Việc điều tra xử lý các vụ án có nhiều đối tượng trên địa bàn rộng và giáp ranh với các quận khác trong thành phố hay giáp ranh tỉnh Bình Dương, phải được sự quan tâm chỉ đạo, phối hợp của các cơ quan hữu quan, giải quyết nhanh chóng, nêu cao tinh thần không ngại khó, ngại khổ của các cán bộ điều tra, xác minh các đối tượng để từ đó không bỏ lọt tội phạm, tìm được kẻ chủ mưu cầm đầu ra truy tố trước pháp luật. Tăng cường công tác thông tin, báo cáo, trao đổi tình hình với các địa bàn lân cận, thường xuyên nắm chắc những biến động của các đối tượng cờ bạc chuyên nghiệp để có biện pháp răn đe, giáo dục nhằm làm cho đối tượng từ bỏ ý định phạm tội.

Các giải pháp đối với ngành Kiểm sát:

Công tác kiểm sát hoạt động tư pháp của Viện kiểm sát trong hoạt động điều tra, truy tố, xét xử chiếm vị trí quan trọng trong số những điều kiện đảm bảo tính pháp chế của hoạt động phòng ngừa tội phạm. Các Kiểm sát viên được trau dồi những kiến thức pháp luật cần thiết, bằng tất cả hoạt động của mình thực hiện trách nhiệm được giao, tuân thủ theo quy định của pháp luật. Khi thực hiện giám sát, Kiểm sát viên có trách nhiệm kiểm tra việc tuân theo pháp luật; đồng thời Kiểm sát viên còn phải kiểm tra tính pháp lý của các biện pháp phòng ngừa do cán bộ điều tra áp dụng. Để phòng ngừa các vi phạm pháp luật, Kiểm sát viên giải thích cho các chủ thể phòng ngừa về các nghĩa vụ, quyền hạn của họ trong hoạt động phòng ngừa tội phạm, những hậu quả đáng tiếc có thể xảy ra do vi phạm pháp luật.

Trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mình, Viện kiểm sát phải phối hợp chặt chẽ với Cơ quan Điều tra, gắn công tố với hoạt động điều tra nhằm đáp ứng yêu cầu đấu tranh phòng chống tội phạm từ giai đoạn bắt, tạm giữ, các vụ án liên quan đến cờ bạc; định hướng, giám sát quá trình điều tra, thu thập chứng cứ, đề ra yêu cầu điều tra, yêu cầu áp dụng, phê chuẩn và không phê chuẩn các Quyết định của Cơ quan Điều tra đúng theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát cùng với Cơ quan Điều tra, Tòa án hạn chế đến mức thấp nhất đến việc xử lý oan sai, bỏ lọt tội phạm trong quá trình giải quyết các vụ án liên quan đến cờ bạc.

Cũng như đối với ngành Công an, cán bộ ngành Kiểm sát phải không ngừng nâng cao trình độ nghiệp vụ, nắm chắc các phương thức thủ đoạn của các đối tượng cờ bạc; đồng thời không ngừng bồi dưỡng nâng cao phẩm chất đạo đức của người cán bộ Kiểm sát trước những cám dỗ do kẻ phạm tội đưa đến để đảm bảo truy tố đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

Các giải pháp đối với ngành Tòa án:

Tòa án nhân dân là cơ quan thực hiện việc xét xử nhằm đảm bảo việc nghiêm chỉnh thi hành pháp luật. Mọi hành vi xâm phạm đến lợi ích của Nhà nước, của tập thể, quyền lợi hợp pháp của công dân phải được phát hiện kịp thời, xử lý nghiêm minh, đúng pháp luật, không làm oan người vô tội, không bỏ lọt tội phạm và người phạm tội.

Thông qua xét xử các vụ án hình sự, Tòa án phát hiện các nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm để kiến nghị với cơ quan nhà nước, các tổ chức kinh tế, các tổ chức xã hội, các đơn vị vũ trang nhân dân và mọi công dân để tiến hành hạn chế, loại trừ, phòng ngừa tội phạm.

Tòa án phải có các giải pháp để hình phạt trở thành một phương tiện hiệu quả của việc giáo dục và cải tạo tội phạm. Việc hình phạt căn cứ vào quy định của pháp luật, nhân đạo và công bằng là phương tiện tác động lớn và quan trọng đối với tâm lý người phạm tội cũng như những người có mặt tại phiên tòa. Trong những trường hợp đó Tòa án đạt được mục đích phòng ngừa chung và riêng; đây là một trong những phương hướng quan trọng trong đấu tranh phòng ngừa tội phạm của ngành Tòa án.

Ngành Tòa án cần thực hiện nâng cao hơn nữa chất lượng xét xử theo phương châm đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, tránh làm sai, làm oan người vô tội và bỏ lọt tội phạm. Tăng cường đưa công tác xét xử lưu động đối với các vụ án liên quan đến hoạt động cờ bạc; tại phiên tòa làm rõ nguyên nhân, động cơ, mục đích phạm tội của các bị cáo, phân tích cho người phạm tội và những người tham dự phiên tòa biết rõ, những tác hại, hậu quả của hành vi cờ bạc mang đến cho xã hội, từ đó làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục pháp luật thông qua hoạt động xét xử.

Về hình phạt đối với các bị cáo cần xem xét áp dụng hình phạt tương xứng với mức độ của hành vi phạm tội và nhân thân của các bị cáo, tránh xét xử quá nặng, quá nhẹ hoặc thiếu công bằng dẫn đến hiệu quả của mục đích giáo dục cải tạo người phạm tội không đạt yêu cầu.

Việc nâng cao hoạt động của Công an, Viện kiểm sát, Tòa án trong công tác đấu tranh phòng chống tội phạm nói chung và đấu tranh phòng chống các tội cờ bạc nói riêng là sử dụng các giải pháp để ngăn chặn, triệt tiêu những hiện tượng tiêu cực, mầm mống của hoạt động cờ bạc. Đồng thời các cơ quan pháp luật cần gắn liền việc thực hiện tốt công tác phối hợp các cơ quan nhà nước, tổ chức đoàn thể xã hội trong công cuộc đấu tranh phòng chống tội phạm.

Kết luận Chương 3

Như vậy để đấu tranh đối với tệ nạn cờ bạc không phải việc làm trong ngày một ngày hai, bởi tính chất tinh vi và phức tạp của loại tệ nạn này. Trước những diễn biến phức tạp của tệ nạn cờ bạc, đặt ra yêu cầu phải có giải pháp đấu tranh quyết liệt để mang lại hiệu quả trong công tác phòng, chống tệ nạn. Yêu cầu phải có sự phối hợp chặt chẽ của cả hệ thống chính trị và sự tham gia của toàn dân. Trước hết lực lượng Công an phải phát huy vai trò nòng cốt, tập trung lực lượng nắm chắc đường dây, ổ nhóm tụ điểm thường xuyên xảy ra nạn cờ bạc để nhanh chóng triệt phá, đưa ra xét xử nghiêm khắc để răn đe giáo dục, nhất là những đối tượng cầm đầu, giữ vai trò tổ chức điều hành. Các cơ quan, đơn vị cần làm tốt công tác tuyên truyền để cán bộ, nhân viên có ý thức cảnh giác, mặt khác cần quản lý chặt chẽ, không để cán bộ cơ quan mình tham gia vào tệ nạn này. Các đoàn thể cần tuyên truyền, vận động hội viên đẩy mạnh phong trào xây dựng gia đình, khu dân cư văn hóa để làm cơ sở vững chắc phòng chống các tệ nạn. Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát, làm tốt việc tố giác các tội cờ bạc tại các khu dân cư, chủ động phòng chống tệ nạn cờ bạc; góp phần bảo đảm trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Huyện.

KẾT LUẬN

Từ những kết quả của quá trình nghiên cứu những vấn đề lý luận và thực tiễn trong hoạt động phòng ngừa các tội phạm về cờ bạc trong giai đoạn 2011 - 2015 trên địa bàn huyện Nhà Bè. Tác giả đưa ra một số kết luận sau:

- Nghiên cứu dưới góc độ lý luận, Luận văn đã làm rõ khái niệm, các đặc điểm của tệ nạn cờ bạc và các tội phạm về cờ bạc đồng thời luận văn cũng đã làm rõ những vấn đề lý luận liên quan đến hoạt động phòng ngừa các tội phạm về cờ bạc. Đây là những vấn đề cơ bản của Luận văn.

- Qua đó phân tích các số liệu thống kê để làm rõ số vụ phạm tội, số đối tượng và đặc điểm tội phạm học của các tội phạm về cờ bạc, Luận văn đã khái quát các cờ bạc trong giai đoạn 2011 – 2015 trên địa bàn huyện Nhà Bè.

- Từ những nghiên cứu, phân tích, đánh giá trong giai đoạn 2011 – 2015, Luận văn đã nêu ra những dự báo về tình hình các tội phạm về cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè trong giai đoạn 5 năm tới. Trên cơ sở dự báo và kết hợp nghiên cứu những quan điểm của Đảng, Nhà nước trong công tác phòng chống tội phạm trong giai đoạn hiện nay, luận văn đã trình bày và phân tích chuyên sâu những biện pháp phòng ngừa một cách có hệ thống, từng biện pháp được đưa ra đều có cơ sở khoa học nhằm đảm bảo cho việc nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác phòng ngừa các tội phạm về cờ bạc trong giai đoạn tới. Luận văn đã phân tích chuyên sâu những sơ hở, thiếu sót trong quá trình phòng ngừa loại tội phạm này và đề xuất các giải pháp mới với mong muốn các cơ quan chức năng có thể nhận thức được vấn đề tiến đến thực hiện việc chủ động loại bỏ những giải pháp không còn phù hợp đồng thời tăng cường đầu tư và áp dụng những giải pháp đã nêu để nâng cao hơn nữa hiệu quả hoạt động phòng ngừa các tội phạm về cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè.

Tác giả hy vọng những tri thức của quá trình nghiên cứu mà tác giả đã thực hiện sẽ bổ sung, góp phần làm phong phú thêm lý luận về phòng ngừa tội phạm, đồng thời sẽ đóng góp thiết thực cho công tác phòng ngừa tội phạm nói chung và phòng ngừa các tội phạm về cờ bạc trên địa bàn huyện Nhà Bè nói riêng. Tuy nhiên, vấn đề nghiên cứu là vấn đề mới cả trong nhận thức và thực tiễn; hơn nữa, do điều kiện nghiên cứu còn

hạn chế, những công trình nghiên cứu về lĩnh vực này chưa nhiều. Do vậy, kết quả nghiên cứu luận văn không tránh khỏi những hạn chế, khiếm khuyết nhất định. Rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các cơ quan, đơn vị, các nhà khoa học, các nhà chuyên môn để luận văn được hoàn thiện và đạt kết quả cao hơn.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban chấp Hành Đảng bộ huyện Nhà Bè (2015), *Báo cáo chính trị Đại Hội Đảng bộ huyện Nhà Bè lần thứ XI nhiệm kỳ 2015 – 2020*.
2. Bộ Công an (2013), Học viện Cảnh sát nhân dân, *Một số vấn đề tội phạm học Việt Nam*.
3. Bộ Chính trị (2010), *Nghị quyết số 48/NQ-TW ngày 22 tháng 10 năm 2010 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới*.
4. Lê Cẩm (2000), *Các nghiên cứu chuyên khảo về phần chung Luật hình sự tập 1*, Nxb Công an Nhân dân, Hà Nội.
5. Công an huyện Nhà Bè (2011, 2012, 2013, 2014, 2015), *Báo cáo tổng kết năm*.
6. Công an huyện Nhà Bè (2011, 2012, 2013, 2014, 2015), *Thống kê tội phạm hình sự năm*.
7. Phạm Thanh Cường (2014), *Tội đánh bạc trên địa bàn Quận 11, thành phố Hồ Chí Minh: tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học xã hội.
8. Đỗ Quốc Đạt (2014), *Tội phạm về đánh bạc trên địa bàn quận 7, thành phố Hồ Chí Minh: tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học xã hội.
9. Phạm Minh Hạc (1980), *Nhập môn tâm lý học*, Nxb Giáo dục.
10. Nguyễn Mạnh Hải (2013), *Đấu tranh phòng, chống tội đánh bạc, tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc trên địa bàn quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học xã hội.
11. Nguyễn Ngọc Hoà (1983), *Cờ bạc hay lừa đảo để chiếm đoạt tài sản của công dân*, Tạp chí Tòa án nhân dân, (số 6).
12. Nguyễn Ngọc Hoà (1991), *Tội phạm trong Luật hình sự Việt Nam*, Nxb Công an nhân dân.
13. Nguyễn Ngọc Hoà (2001), *Mô hình Luật hình sự Việt Nam*, Nxb Công an Nhân dân.

14. Học viện Cảnh sát Nhân dân (2002, 2013), *Tội phạm học*, Nxb Công an Nhân dân.
15. Lê Mạnh Hùng (2013), *Đấu tranh phòng, chống tội đánh bạc và tội tổ chức đánh bạc trên địa bàn quận Hà Đông, Thành phố Hà Nội*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học xã hội.
16. Trần Minh Hoàng (2007), *Phòng chống các tệ nạn xã hội*, Nxb chính trị Quốc gia.
17. Nguyễn Đức Mai (2006), *Tội Đánh bạc và các tội khác liên quan đến hành vi đánh bạc, một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Tạp chí Kiểm sát, (số 20).
18. Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia (2005), *Một số quy định về phòng chống các tệ nạn xã hội và tội phạm học*.
19. Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia (1994), *Tội phạm học*.
20. Đinh Văn Quế (1999), *Bình luận án*, nhà xuất bản Thành phố Hồ Chí Minh.
21. Quốc hội (1990), *Bộ luật hình sự của nước cộng hòa XHCN Việt Nam*, Nxb Pháp lý.
22. Quốc hội (2009), *Bộ Luật hình sự năm 1999 được sửa đổi, bổ sung năm 2009*, Nxb. Chính trị Quốc gia.
23. Trần Hữu Tráng(1996), *Chủ đề, thư ký đề, người chơi đề trong cấu thành tội phạm*, tạp chí TAND, (số 3).
24. Lê Thế Tiêm (2005), *Huy động sức mạnh của toàn xã hội trong phòng ngừa, đấu tranh phòng chống tội phạm*, Tạp chí Công an Nhân dân, tr 15-19.
25. Phạm Văn Tinh (2005), *Một số vấn đề lý luận về tình hình tội phạm ở Việt Nam*, Nxb Công an Nhân dân.
26. Phạm Văn Tinh (2009), *Tội phạm học Việt Nam và phòng ngừa tội phạm* Tạp chí Nhà nước và pháp luật, (số 4).
27. Phạm Văn Tinh (2015), *Bài giảng tội phạm học*, Khoa Luật Học Viện Khoa học xã hội.
28. Phạm Văn Tinh (2011), *Tổng quan về mức độ của THTP ở Việt Nam qua số liệu thống kê (1986-2008)*, Tạp chí Nhà nước và Pháp luật, (số 4).

29. Phạm Văn Tinh (2007), *Vấn đề định nghĩa tội phạm học và nhu cầu nâng cao trình độ lý luận tội phạm học ở nước ta*, Tạp chí Nhà nước và Pháp luật, (số 12).
30. Tòa án nhân dân huyện Nhà Bè (2011, 2012, 2013, 2014, 2015), *Báo cáo tổng kết năm*
31. Tổng cục Cảnh sát nhân dân(1994), *Tệ nạn xã hội ở Việt Nam thực trạng nguyên nhân và giải pháp*, Nxb Công an Nhân dân.
32. Tổng cục Cảnh sát nhân dân (1994) *Tội phạm ở Việt Nam, thực trạng nguyên nhân và giải pháp*, Nxb Công an Nhân dân.
33. Tổng cục Cảnh sát nhân dân(1995), *Những văn bản về phòng chống tệ nạn xã hội*, Nxb Chính trị Quốc gia.
34. Tổng cục Cảnh sát nhân dân (1992), *Đổi mới các chính sách xã hội nhằm khắc phục tệ nạn xã hội trong điều kiện kinh tế thị trường*, Kỹ yếu.
35. Trường Đại học Luật Hà Nội (1999), *Từ điển giải thích thuật ngữ Luật hình sự và Tố tụng hình sự*, Nxb Công an Nhân dân.
36. Trường Đại học Luật Hà Nội (2001), *Luật hình sự*, Nxb Công an Nhân dân.
37. Trường Đại học Luật Hà Nội (2003), *Tội phạm học*, Nxb Công an Nhân dân.
38. Trường Đại học Luật Hà Nội (2004, 2012), *Tội phạm học*, Nxb Công an Nhân dân.
39. Viện kiểm soát nhân dân huyện Nhà Bè (2011, 2012, 2013, 2014, 2015), *Báo cáo tổng kết năm*.
40. Viện nghiên cứu Nhà nước và pháp luật (2000), *Tội phạm học Việt Nam một số lý luận và thực tiễn*, Nxb Công an Nhân dân.
41. Võ Khánh Vinh (1999), *Tội phạm học*, Nxb Giáo dục.
42. Võ Khánh Vinh (2013), *Xung đột xã hội và đồng thuận xã hội*, Nxb Khoa học xã hội.
43. Võ Khánh Vinh (2011, 2013), *Tội phạm học*, Nxb Công an Nhân dân.
44. Nguyễn Xuân Yêm (2001), *Tội phạm học hiện đại và phòng ngừa tội phạm*, Nxb Công an Nhân dân Hà Nội.
45. Nguyễn Xuân Yêm, Phạm Đình Khánh, Nguyễn Thị Kim Liên (2003), *Mại dâm, ma túy, cờ bạc, tội phạm thời hiện đại*, Nxb Công an Nhân dân.